

Dorpsbelevingsonderzoek

Klijndijk

Een “klijnschalig” onderzoek naar leefbaarheid.

Auteurs:

Anneloes de Groot Arjan van Tongeren Sam Filipsen Willem Miedema

Dorpsbelevingsonderzoek Klijndijk

Een "klijnschalig" onderzoek naar leefbaarheid.

Bron afbeelding voorblad:

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Klijndijk#/media/File:Odoornersijtak, Klijndijk, NL.JPG](https://nl.wikipedia.org/wiki/Klijndijk#/media/File:Odoornersijtak,_Klijndijk,_NL.JPG)

Auteurs:	Studentnummer:
Anneloes de Groot	12632
Arjan van Tongeren	12171
Sam Fillipsen	14867
Willem Miedema	13811
Opdrachtgever:	Dorpsbelang Klijndijk
In samenwerking met:	Gemeente Borger-Odoorn, BOKD (Brede Overlegroep Kleine dorpen Drenthe), Hogeschool Van Hall Larenstein (Leeuwarden)
Opleiding:	Management van de Leefomgeving (Toegepaste Aardrijkskunde)
Module:	LML102VN Dorpsbelevingsonderzoek
Begeleiders:	Gerrie Koopman, Jan van Delden en Cor Hogenkamp
Datum:	24 januari 2017

Voorwoord

Dit rapport doet verslag over het dorpsbelevingsonderzoek in het dorp Klijndijk, gemeente Borger-Odoorn. Het onderzoek is in de maand december 2016 uitgevoerd. In dit rapport staan de resultaten van het dorpsbelevingsonderzoek. Het rapport kan dienen als uitgangspunt voor de gemeente of voor Dorpsbelang Klijndijk om de leefbaarheid in Klijndijk verder te verbeteren.

Dit project hebben wij als zeer leerzaam en interessant ervaren en we zullen van de vaardigheden die we geleerd hebben deze periode, de rest van ons leven profijt hebben.

Klijndijk is een vriendelijk en gezellig dorp dat ons hartelijk ontvangen heeft. Wij willen met name de leden van Dorpsbelang Klijndijk, die ons geholpen hebben in de periode van het onderzoek, bedanken. Ook willen we de mensen die we hebben geïnterviewd bedanken voor het interview. Wim Oussoren, Marleen Claessens, Jeroen van Klinken, Henny Peters, Maaïke Stam, Floor van Veen, Cor Hogenkamp, Janneke de Graaf, Tineke van Wijk; heel erg bedankt. Ook willen wij Luit Hummel van de BOKD en de docenten Gerrie Koopman, Hendrik Boekhoud en Jan van Delden bedanken voor de ondersteuning en begeleiding bij dit project.

Als laatst willen wij alle dorpsbewoners die onze enquête ingevuld hebben hartelijk bedanken, we waren positief verrast door de reacties die we kregen.

Met vriendelijke groet,

Sam Filipsen, Anneloes de Groot, Willem Miedema en Arjan van Tongeren. Eerstejaars studenten Opleiding Management van de Leefomgeving, Hogeschool Van Hall Larenstein.

Afbeelding 1: V.l.n.r. Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen, Anneloes de Groot. 25-11-2016, Klijndijk. Foto: Gerrie Koopman.

Samenvatting

Dit rapport gaat over het dorpsbelevingsonderzoek dat in de maand december 2016 is uitgevoerd door vier studenten van de opleiding Management van de Leefomgeving van Hogeschool Van Hall Larenstein. Het doel van dit dorpsbelevingsonderzoek is informatie verzamelen om de al bestaande toekomstvisie van Klijndijk te kunnen actualiseren. Tijdens het dorpsbelevingsonderzoek is gekeken naar wat er speelt in Klijndijk en wat de kwaliteiten en knelpunten in Klijndijk zijn. Tijdens het onderzoek zijn vragen opgesteld naar aanleiding van een gesprek met Dorpsbelang Klijndijk, interviews met sleutelfiguren, de toekomstvisie van Klijndijk uit 2009 en een rondleiding die we hebben gekregen door het dorp.

Op 2 december hebben we 298 enquêtes uitgezet in twee rondes. Op 6 december hebben we 198 enquêtes wederom in twee rondes opgehaald. Met een respons van iets meer dan 66% heeft Klijndijk de hoogste opbrengst van de vier dorpen waar dit jaar een dorpsbelevingsonderzoek is uitgevoerd door studenten van Hogeschool Van Hall Larenstein.

De vragen die zijn opgesteld zijn onder de volgende thema's gesorteerd: Algemeen, dorp en omgeving, sociale omgeving en identiteit, verenigingsleven en voorzieningen, veranderende samenleving en het thema waarbij de overige vragen aanbod komen, genaamd overig.

Een belangrijk punt dat uit het dorpsbelevingsonderzoek naar voren kwam is de verkeersveiligheid op onder andere de Melkweg en de Hoofdweg. Bij het uitrijden van de woonwijken en uitritten is slecht zicht op de weg, doordat er bomen staan die het zicht belemmeren. De gemeente heeft al bomen geselecteerd die weggehaald moeten worden. Nader onderzoek wordt aanbevolen om te kijken of dit voldoende resultaat oplevert. Ook wordt er, volgens veel respondenten, te hard gereden op de Melkweg.

Naar aanleiding van de al bestaande toekomstvisie van Klijndijk uit 2009 is opnieuw de vraag gesteld of men een verharde skeelerbaan/ijsbaan zouden willen hebben. Deze wens is onder 73% van de respondenten aanwezig.

Tevens werd in de toekomstvisie uit 2009 gemeld dat inwoners niet tevreden waren met de toegang naar het dorpshuis "Oes Hokkie". Hier hebben afgelopen jaren verbeteringen plaatsgevonden. Uit onze enquête is gebleken dat bijna 80% van de respondenten het enigszins of helemaal eens is met de stelling: ik vind de toegang naar Oes Hokkie prettig en veilig.

De minst mooie plekken in Klijndijk zijn volgens de respondenten de Melkweg, de Goedkoopstraat en de omgeving van de school/pannakooi. De mooiste plekken in Klijndijk zijn volgens de respondenten het Valtherbos, de Zietak en Oes Hokkie. Klijndijk krijgt van de respondenten gemiddeld een 7,7.

Voor de overige resultaten verwijzen wij u naar de in het rapport beschreven resultaten en conclusie.

Inhoudsopgave

• Inleiding	1
• Methodiek	2
○ Opstart dorpsbelevingsonderzoek	2
○ Interviews	2
○ Dorpsbeschrijving	2
○ Vragenlijsten	2
○ Excursie gemeente Borger-Odoorn	2
○ Uitzetten/Ophalen enquêtes	3
○ Verwerken enquêtes	3
• Resultaten	4
○ Respons	4
○ Algemeen	4
○ Dorp en omgeving	11
○ Sociale omgeving en identiteit	15
○ Verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen	19
○ Veranderende samenleving	24
○ Wonen en de buurt	26
○ Overige vragen	28
• Dorpsprofiel	32
• Conclusie	33
• Discussie	34
• Bijlagen	35
○ Bijlage I, Dorpsbeschrijving	
○ Bijlage II, Plattegrond	
○ Bijlage III, Enquête	
○ Bijlage IV, Niet thuis brief	
○ Bijlage V, Aanbiedingsbrief	

○ Bijlage VI, Draaiboek Dorpsbelevingsonderzoek
○ Bijlage VII, Brief vanuit Klijndijk
○ Bijlage VIII, Facebook berichten
○ Bijlage IX, Resultaten open vragen
○ Bijlage X, Alle resultaten enquête
○ Bijlage XI, Formulier voor vrijwilligerswerk

Inleiding

Het dorp Klijndijk is een klein dorp van ongeveer 740 inwoners in het zuiden van de gemeente Borger-Odoorn. Het dorp ligt dichtbij de dorpen Valthe, Odoorn en Emmen, waar veel mensen heen gaan voor dagelijkse behoeften zoals de basisschool en boodschappen. Op fietsafstand ligt de stad Emmen waar bewoners van Klijndijk voor andere diensten terecht kunnen.

De Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe (BOKD) werd in 2016 benaderd door Dorpsbelang Klijndijk om een onderzoek te doen naar leefbaarheid in Klijndijk. Dorpsbelang Klijndijk zag dit graag plaatsvinden, zodat ze een beter beeld konden krijgen van wat er speelt in het dorp. Vervolgens is er contact opgenomen met Hogeschool Van Hall Larenstein in Leeuwarden die vier eerstejaarsstudenten van de opleiding Management van de Leefomgeving (Toegepaste Aardrijkskunde) heeft aangewezen een dorpsbelevingsonderzoek uit te voeren. Andere dorpsonderzoeken worden tegelijkertijd uitgevoerd in Borger, Exloo en Buinen door andere studenten.

Het doel van het project is om een rapport te leveren dat gebruikt kan worden door Dorpsbelang Klijndijk, gemeente Borger-Odoorn en de BOKD (ondersteunend). Het rapport beantwoordt vragen als: wat speelt er in Klijndijk?, wat vinden mensen goed in Klijndijk?, wat vinden mensen verbeterpunten in Klijndijk? Het rapport brengt goed in beeld hoe de inwoners van Klijndijk hun leefomgeving ervaren. Uiteindelijk zou het rapport kunnen dienen als basis voor een nieuw dorpsplan.

Leeswijzer

Het verslag bevat de volgende thema's:

- Algemeen
- Het dorp en de omgeving
- Sociale omgeving en identiteit
- Verenigingsleven ontmoetingen en voorzieningen
- Veranderende samenleving
- Wonen en de buurt
- Overige vragen

De meest opvallende resultaten zijn verwerkt in het tekstuele gedeelte van het rapport. Alle overige resultaten zijn te vinden in bijlagen IX en X; Resultaten enquête.

1. Methodiek

1.1 Opstart dorpsbelevingsonderzoek

De module dorpsbelevingsonderzoek begon op 7 november 2016 met de module-introductie. Op 10 november is er een gastles gegeven door Luit Hummel (BOKD) over dorpsonderzoeken en veranderingen in het Drentse landschap. Onderwerpen als vergrijzing, de rol van vrijwilligerswerk in een dorp en de taken van een dorpsbelangenvereniging in een dorp kwamen naar voren in de presentatie. Eerst was het plan dat ons groepje ingedeeld zou worden bij het groepje dat een dorpsonderzoek in Buinen zou doen, maar omdat Buinen een relatief klein dorp is werd voor ons groepje een andere plek gezocht.

1.2 Interviews

In het begin was het niet zeker of we onderzoek gingen doen in het dorp Klijndijk. Op 11 november werd de knoop doorgehakt: het werd Klijndijk. 15 November stond het dorpsbezoek op de planning. Ondanks de korte tijd die het dorp had om het een en ander inhoudelijk en praktisch te regelen, werd er toch geregeld dat we in het dorpshuis terechtkonden. Voor die middag heeft het Dorpsbelang interviewcontacten voor ons geregeld. Met deze contacten hebben we een afspraak gemaakt voor een interview. Deze interviews werden gehouden in groepjes van twee en er vonden in totaal vier interviews plaats. Na het gesprek met Dorpsbelang Klijndijk en de rondleiding in de ochtend en de interviews in de middag was een goed beeld opgebouwd van wat er in Klijndijk speelt en wat voor dorp het is.

1.3 Dorpsbeschrijving

Daarna stond de dorpsbeschrijving op de agenda. Deze moest maandag 21 november afgerond zijn. Deze dorpsbeschrijving gaat over Klijndijk, de geschiedenis van Klijndijk, fysische omgeving en andere algemene informatie over Klijndijk (bijlage I). De beschrijving werd gemaakt met informatie die we verkregen hebben tijdens het dorpsbezoek en middels boeken en bronnen van het internet.

1.4 Vragenlijsten

Dinsdag 22 november en donderdag 24 november werd de vragenlijst samengesteld. De enquête bestaat deels uit uniforme vragen (de casco vragen) en deels uit specifieke vragen voor het dorp (DS vragen). De enquête werd opgestuurd naar de docent, naar de BOKD en naar Dorpsbelang Klijndijk die de enquête konden beoordelen en eventueel aanvullen.

1.5 Excursie gemeente Borger-Odoorn

Op vrijdag 25 november stond een excursie door de gemeente Borger-Odoorn op de agenda. Buiten de rondleiding die wij zelf in Klijndijk moesten geven, woonden wij ook de rondleidingen van de andere groepjes bij in hun dorpen. Bij onze eigen rondleiding vertelden wij wat over wat er speelt in het dorp, wat over de geschiedenis en ook wat over de geologie in het gebied rond Klijndijk.

1.6 Uitzetten/ophalen enquêtes

De feedback op de enquête werd verwerkt op dinsdag 29 november. Ook werd toen een draaiboek (Bijlage VI) gemaakt voor het uitzetten en ophalen van deze vragenlijsten. Donderdag 1 december werden de laatste aanpassingen gemaakt en werden de enquêtes uitgeprint. Bij de enquêtes werd een begeleidende brief (Bijlage V) geleverd en een lijst waar mensen zich konden opgeven voor vrijwilligerswerk (Bijlage XI). De dag na het uitprinten werden de enquêtes uitgezet en ondanks wat problemen met openbaar vervoer verliep de eerste ronde goed en na een warme hap ging de tweede ronde van start. Bij mensen die na de tweede ronde nog steeds niet aangesproken waren, werd de enquête in de brievenbus gedaan.

Op dinsdag 6 december haalden wij de enquêtes weer op. Dit werd weer gedaan in twee rondes; één in de middag en één in de avond. Als we een huishouden nog niet hadden aangesproken werd de “niet thuis brief” (bijlage IV) afgeleverd waarop stond waar de enquêtes alsnog ingeleverd konden worden. Het inleveren van de enquêtes kon nog bij Cor Hogenkamp ons contactpersoon in Klijndijk. De overige enquêtes die afgeleverd werden bij Cor Hogenkamp werden door Hendrik Boekhoud (docent) opgehaald op 12 december.

1.7 Verwerken enquêtes

Alle enquêtes werden verdeeld, iedereen heeft rond de 50 vragenlijsten verwerkt. Op dinsdag 13 december tot en met donderdag 15 december werden alle vragen, behalve de open vragen uitgewerkt. De open vragen werden op maandag 19 december verwerkt met behulp van het statistiek programma SPSS. De volgende drie dagen stonden bijna volledig in het teken van het dorpsonderzoek. In deze dagen moesten de resultaten verwerkt worden in tabellen, grafieken en figuren. Ook werden alle resultaten in Excel weergegeven. In deze drie dagen is ook het resultatenverslag geschreven.

2. Resultaten

Hieronder treft u de belangrijkste resultaten aan uit de enquête van het dorpsbelevingsonderzoek. Bij elk figuur treft u de respons aan die bij die vraag hoort. Voor alle resultaten verwijzen we u naar bijlagen IX en X

2.1 Respons

Voor dit onderzoek zijn in Klijndijk 298 enquêtes afgeleverd, bij het ophalen van de enquêtes zijn 198 enquêtes ingevuld opgehaald. Dit levert een respons op van $(198/298) \times 100\% \approx 66\%$. De respons mogen we als representatief voor het dorp beschouwen. Bij een aantal huishoudens werd de enquête vooraf niet aangenomen, deze zijn niet meegenomen in het totaal. Na de uiterste inleverdatum zijn nog twee enquêtes ingeleverd, deze konden helaas niet meer worden genomen in de verwerking van de resultaten.

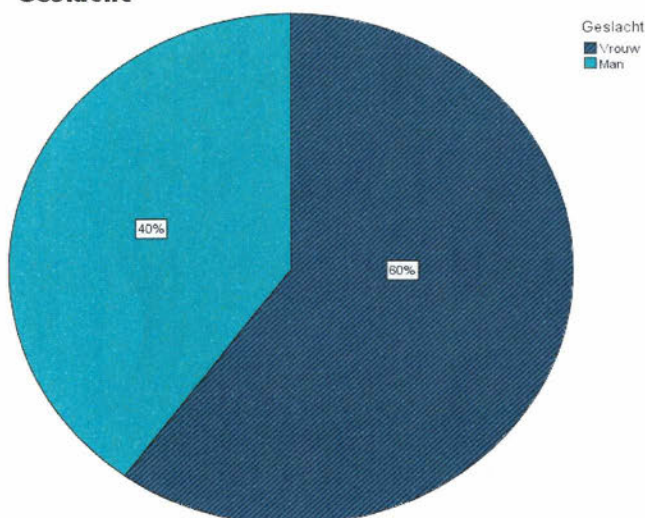
Niet elke ondervraagde heeft alle vragen beantwoord. Bij elke vraag zal daarom ook de respons worden aangegeven, dit zal aangeduid worden in de vorm van (N=....) het getal op de puntjes zal staan voor het aantal geënquêteerde huishoudens die deze vraag beantwoord hebben.

2.2 Algemeen

Onderstaand vindt u een aantal resultaten uit het thema “algemeen”. In dit thema zijn over de volgende onderwerpen vragen gesteld: het geslacht, de leeftijd, de samenstelling van het huishouden, inwonende kinderen, het opleidingsniveau, de woonlocatie, de reden waarom hij/zij in Klijndijk woont, dagelijkse bezigheden en de woon-werkafstand.

Vraag 1: Van welk geslacht bent u?

Geslacht

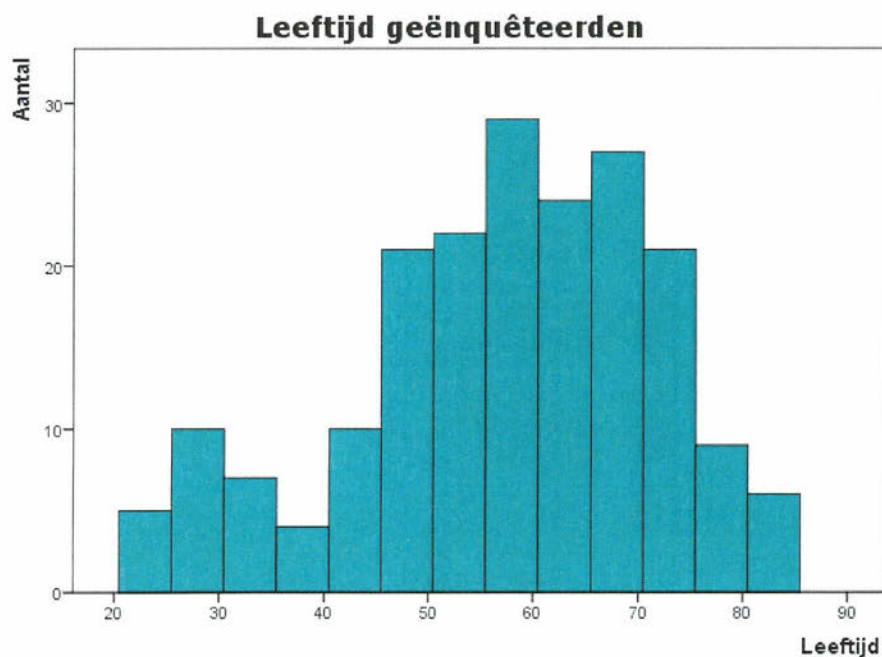
N = 198

Figuur 1

Willem Miedema, Sam Filipsen, Anneloes de Groot en Arjan van Tongeren
21-12-2016

Van de respondenten is 40% (79) van het mannelijke geslacht en 60% (119) van het vrouwelijke geslacht.

Vraag 2: Wat is uw leeftijd?

N = 195

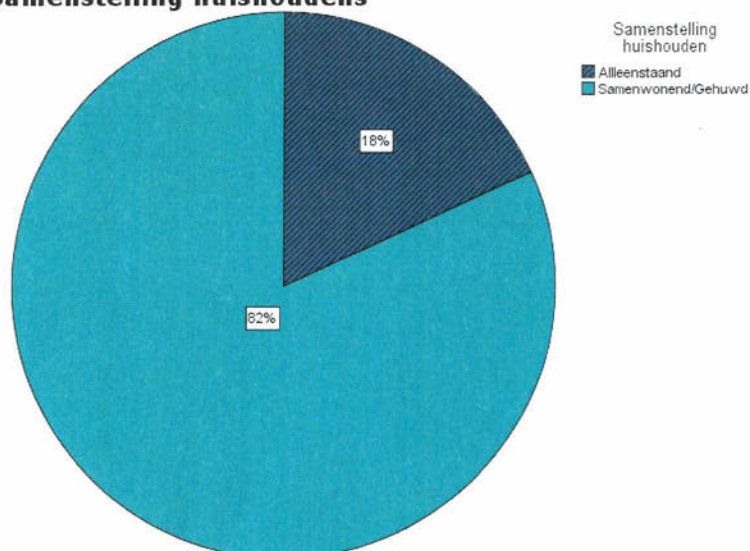
Figuur 2

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
20-12-2016

De gemiddelde leeftijd is 58 jaar. De jongste ondervraagde is 23 jaar en de respondent met de hoogste leeftijd is 85 jaar.

Vraag 3: Hoe is uw huishouden samengesteld?

Samenstelling huishoudens

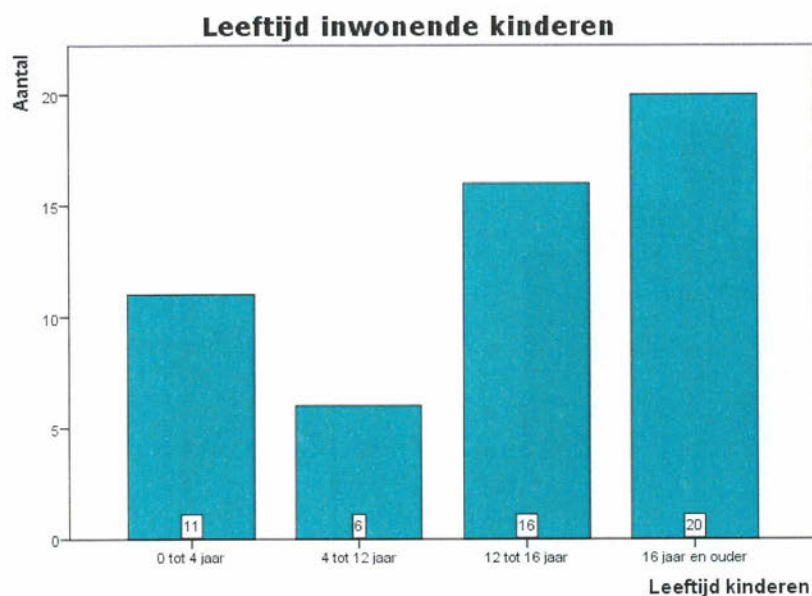
N = 198

Figuur 3

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
20-12-2016

82 % van de respondenten is samenwonend/gehuwd, daar tegenover staat dat 18 % alleenstaand is. Alle geënquêteerden hebben deze vraag ingevuld.

Vraag 4: Heeft uw huishouden inwonende kinderen? (Zo ja, van welke leeftijd?)

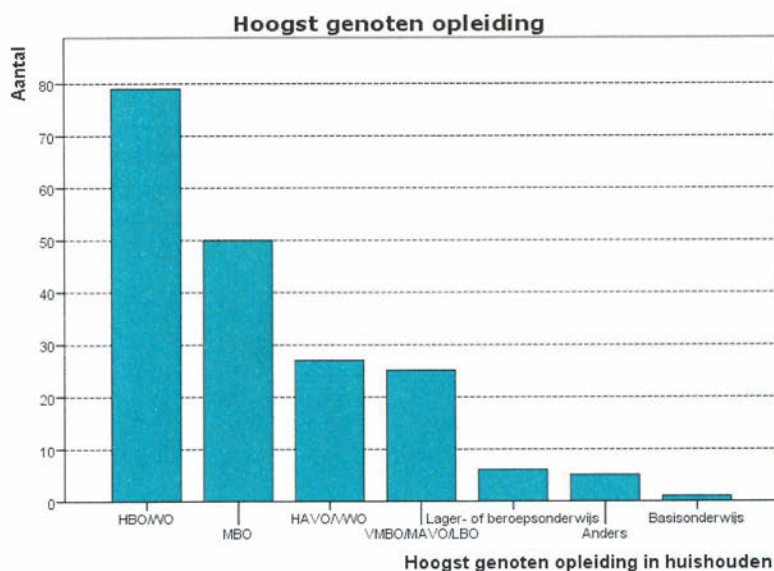
N = 156

Figuur 4

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipssen en Anneloes de Groot
20-12-2016

156 geënquêteerden hebben deze vraag hebben beantwoord, daarvan hebben 138 geen inwonende kinderen. 18 personen hebben in totaal 60 inwonende kinderen, hierboven ziet u hoe de leeftijdsopbouw hiervan is verdeeld.

Vraag 5: Wat is de hoogst genoten opleiding in uw huishouden?

N = 195

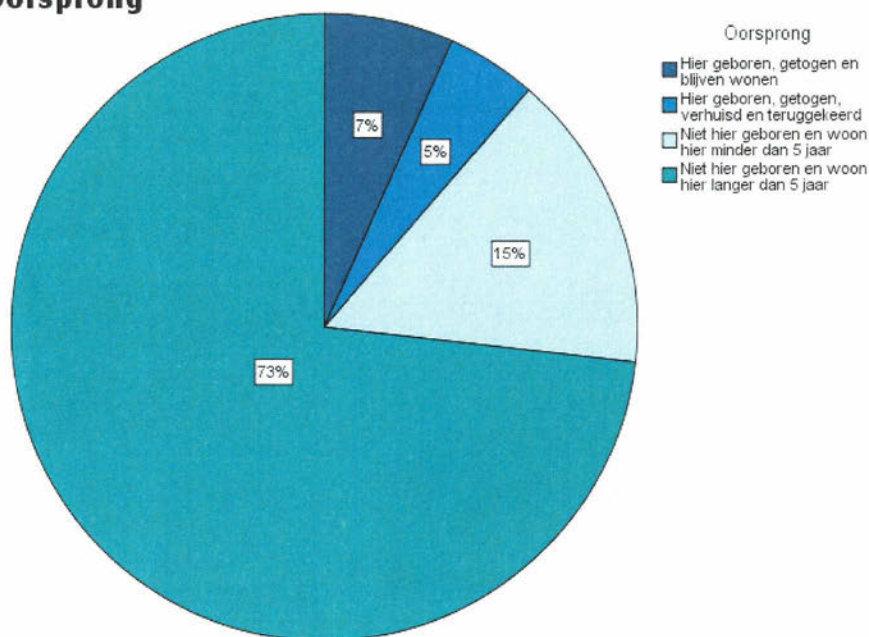
Figuur 5

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipssen en Anneloes de Groot
20-12-2016

Bij de vraag wat de hoogst genoten opleiding binnen het huishouden is, heeft 41%, de grootste groep, HBO/WO aangegeven. Dit niveau is maar liefst 79 keer aangekruist door de respondenten. Hierop volgt het MBO met 26%. 14% Van de respondenten heeft HAVO/VWO aangegeven. En 3.6% heeft als hoogst genoten opleiding het basisonderwijs/lager- of beroepsonderwijs ingevuld.

Vraag 6: Welke van de volgende beschrijvingen is op u van toepassing?

Oorsprong

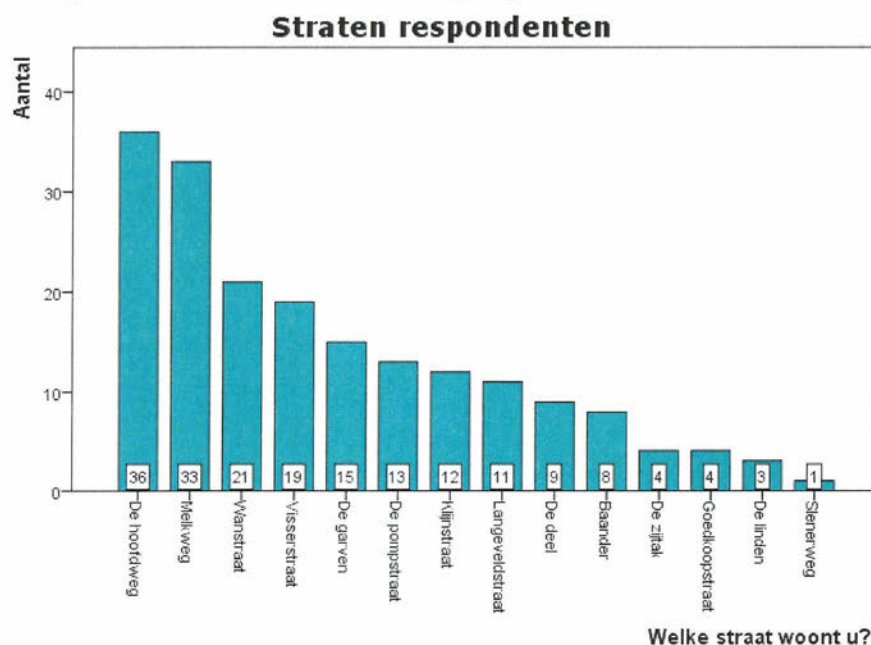
N = 194

Figuur 6

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
20-12-2016

Van de geënquêteerden is 11% in Klijndijk geboren. Van de ondervraagden is 16% de afgelopen 5 jaar in Klijndijk is komen wonen, dit is een aantal van 31 inwoners. De grootste groep is niet in Klijndijk geboren, maar is er al langer dan 5 jaar woonachtig (73%).

Vraag DS 1: Aan welke straat in Klijndijk woont u?

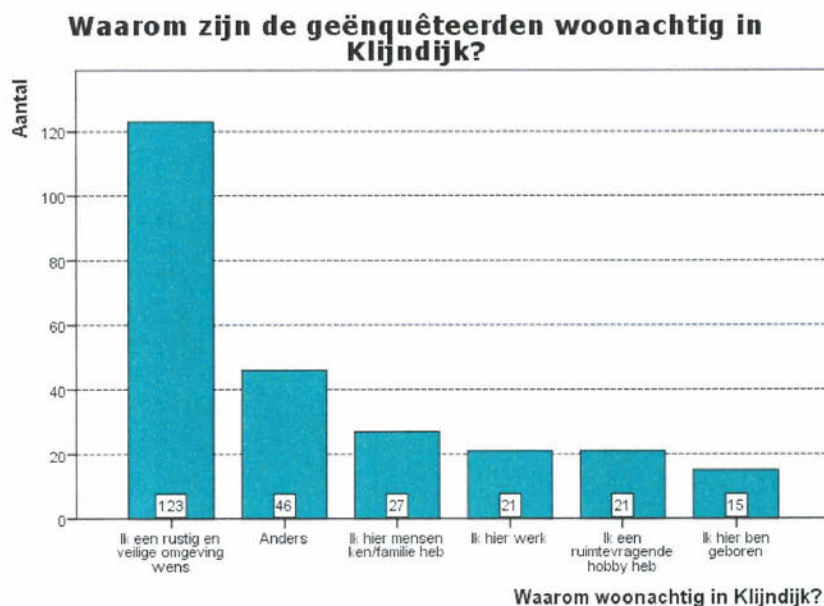
N = 189

Figuur 7

Willem Miedema, Sam Filipsen, Anneloes de Groot en Arjan van Tongeren
21-12-2016

De meeste respondenten zijn woonachtig aan de hoofdweg (36) en de Melkweg (33).

Vraag 7: Ik woon in Klijndijk omdat. (meerdere antwoorden zijn mogelijk)

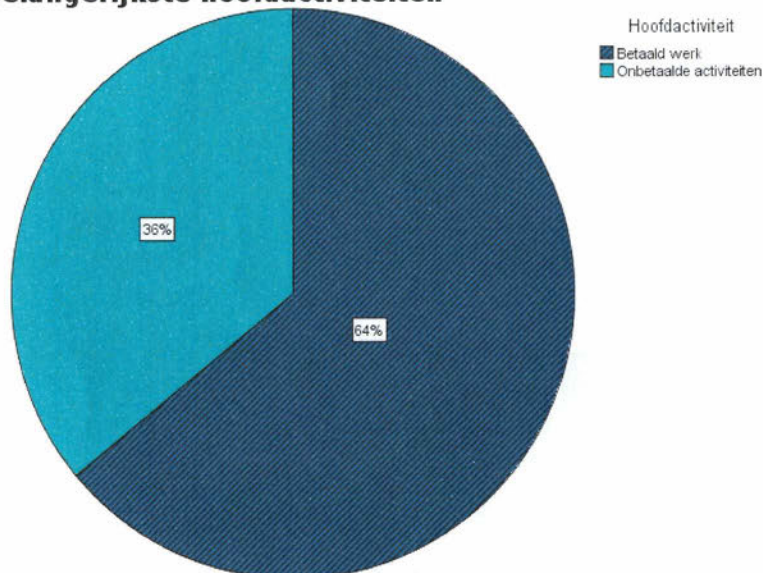
N = 198

Figuur 8

De respondenten hebben op de vraag "Waarom bent u woonachtig in Klijndijk" het meest "ik in een rustig en veilige omgeving wens te wonen". Dit is namelijk bijna 50%. 21 respondenten is woonachtig in het dorp vanwege zijn/haar werk. Bij de categorie anders is het meest voorkomende antwoord "Geschikte plek" die 6 keer is aangegeven, ook wordt het antwoord "toeval" hier 5 keer genoemd.

Vraag 8: Hoe zou u uw belangrijkste hoofdactiviteit omschrijven?

Belangrijkste hoofdactiviteiten

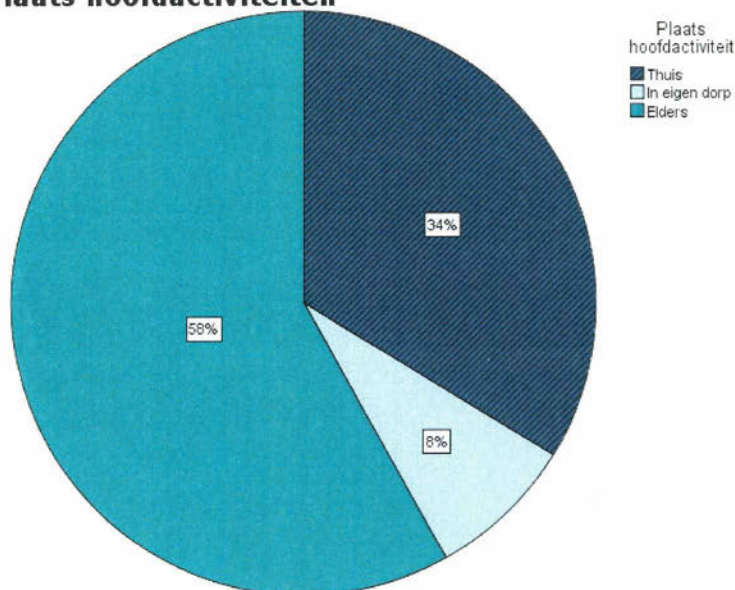
N = 175

Figuur 9

64% van de geënquêteerden heeft betaald werk en 36% doet onbetaalde activiteiten. Hieronder wordt verder ingegaan op betaald werk en onbetaalde activiteiten.

Vraag 9: Waar bent u de meeste tijd van de dag actief met deze activiteiten?

Plaats hoofdactiviteiten

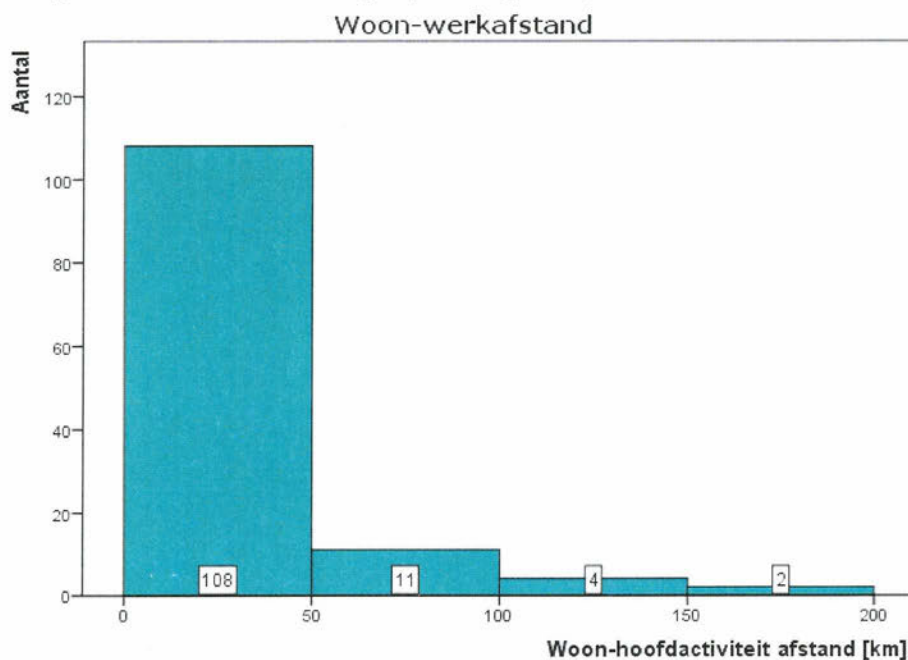
N = 184

Figuur 10

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
20-12-2016

Bij vraag 9 is gekeken naar de plaats van de hoofdactiviteit van de geënquêteerden. In de bovenstaande figuur is te zien dat het grootste deel zijn/ haar hoofdactiviteit buiten Klijndijk heeft.

Vraag 10: Indien u buiten Klijndijk actief bent, hoeveel kilometer is uw woon-werkafstand?

N = 126

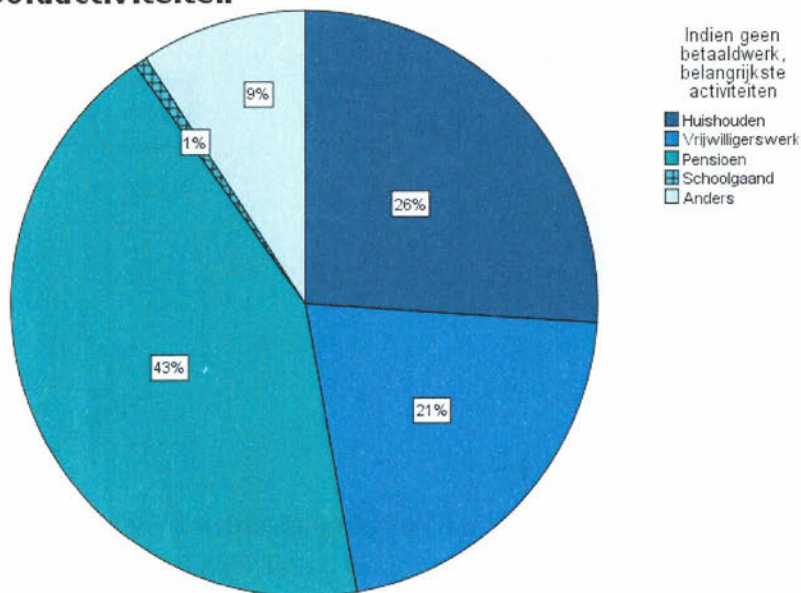
Figuur 11

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
20-12-2016

108 van de 126 respondenten geeft aan een woon-werk afstand te hebben in de categorie van 0-50 km, 2 personen moeten voor hun werk heel ver reizen namelijk: 150 kilometer.

Vraag 11: Indien u geen betaald werk heeft, hoe zou u uw belangrijkste activiteiten omschrijven?

Indien geen betaaldwerk, belangrijkste hoofdactiviteiten

N = 97

Figuur 12

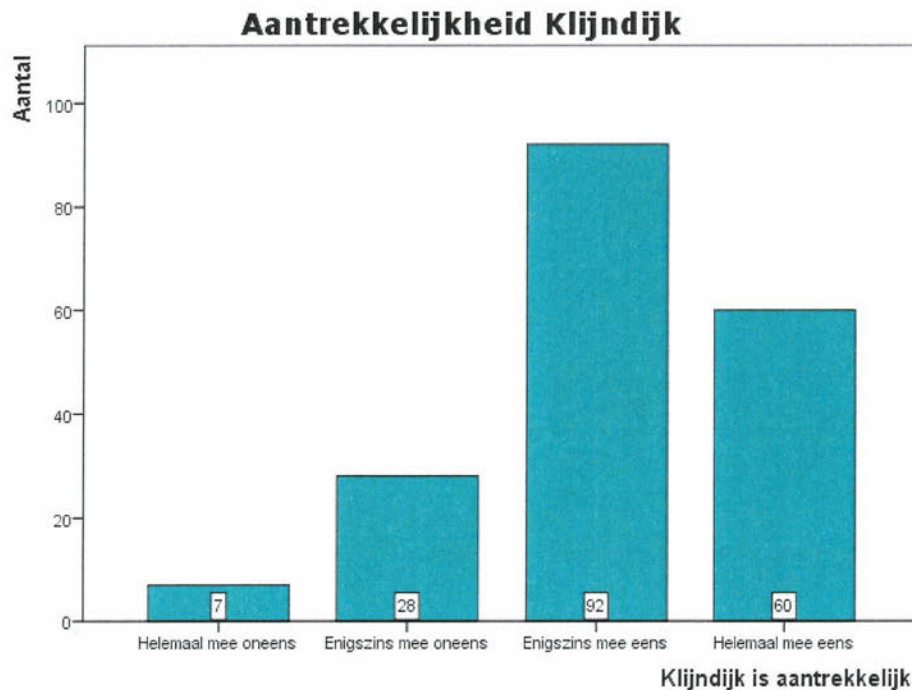
Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
20-12-2016

Van de respondenten geeft 37% aan dat hij/zij met pensioen is, 22 % doet het huishouden en 18% verricht vrijwilligerswerk. Één iemand heeft geen betaald werk, omdat zij/hij een opleiding volgt. 8% van de respondenten heeft aan dat hij/zij iets anders doet als belangrijkste hoofdactiviteit.

Dorp en omgeving

In dit thema komen de volgende onderwerpen aan bod: De omliggende natuur rondom Klijndijk, de toekomstige en huidige aansluiting van de N34, de mate van aantrekkelijkheid van Klijndijk.

Vraag 12: ik vind mijn dorp mooi en aantrekkelijk.

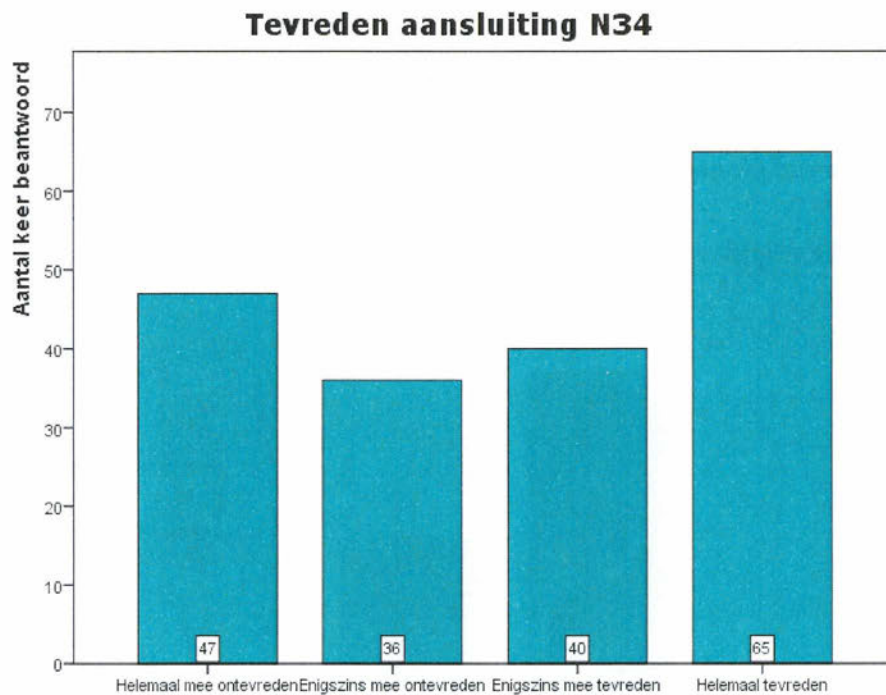
N = 187

Figuur 13

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

187 mensen hebben deze stelling beantwoord. Hiervan heeft het overgrote deel laten blijken dat zij het eens met de stelling zijn. Opmerkelijk hier is dat een groot deel (67,9%) heeft aangegeven dat ze het niet helemaal mee eens zijn met de stelling. Er zijn dus blijkbaar wel wat verbeterpuntes in Klijndijk.

Vraag DS 8: Ik ben tevreden over de huidige aansluiting op de N381.

N = 188

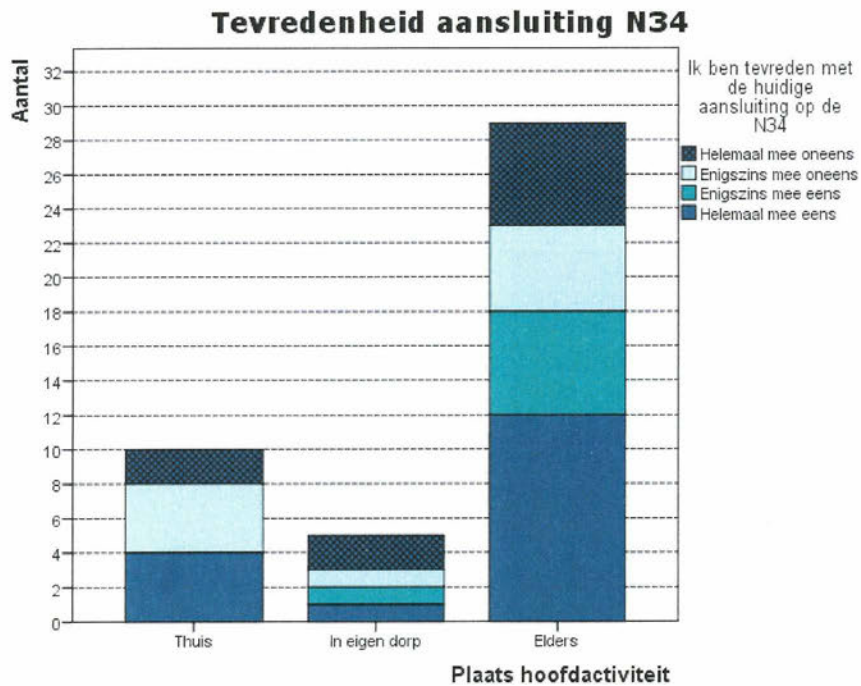
Figuur 14

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipen en Anneloes de Groot
21-12-2016

De twee grootste groepen zijn of helemaal tevreden, of helemaal ontevreden met de huidige aansluiting op de N34. Het is dus niet zo dat er één grote groep is, maar er is een redelijke grote verdeeldheid in meningen.

Vraag DS 8: Ik ben tevreden over de huidige aansluiting op de N381.

Vraag 9: Waar bent u de meeste tijd van de dag actief met deze activiteiten?

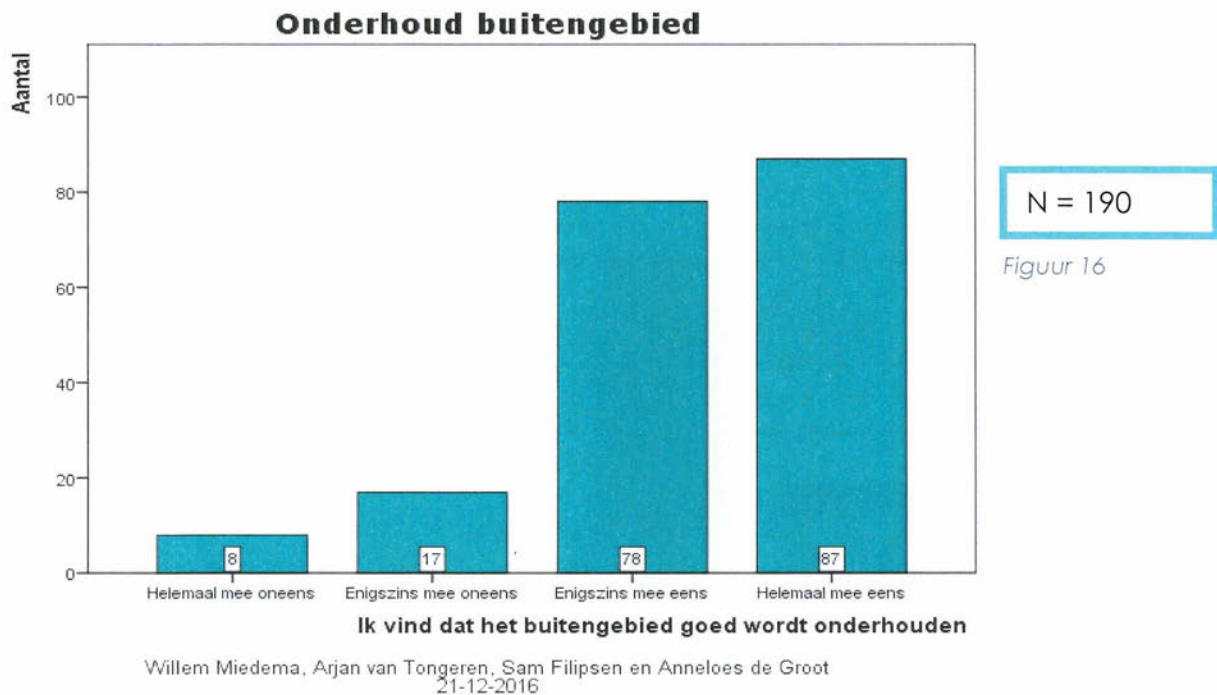

Figuur 15

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
19-01-2016

Opvallend aan de bovenstaande grafiek is dat veel mensen die elders werken het eens zijn met de huidige aansluiting op de N381. Terwijl de meeste mensen die thuis werken het oneens met de stelling: Ik ben tevreden met de huidige aansluiting op de N34.

Vraag DS 3: Ik vind dat het buitengebied zoals het Valtherbos en het Zietakkerbos goed wordt onderhouden.

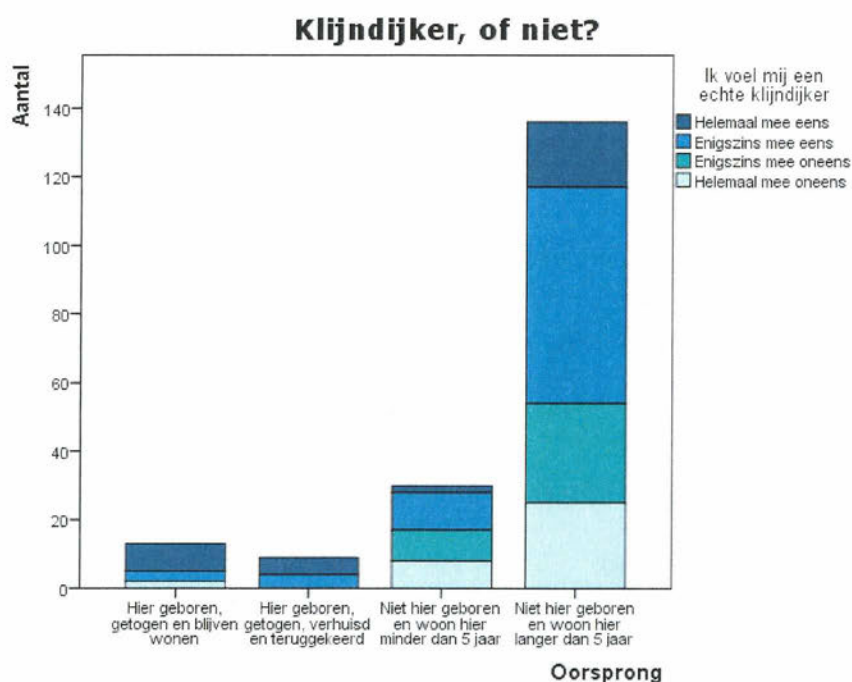
Van de 192 mensen die hun mening gegeven hebben over de stelling is het overgrote deel het met elkaar eens dat het buitengebied goed wordt onderhouden. Dit blijkt ook uit vraag 57, de kwaliteiten van Klijndijk.

Sociale omgeving en identiteit

Binnen dit thema komen de volgende stellingen ter sprake: Voelen de inwoners van Klijndijk zich een echte Klijndijker?, leest men de dorpskrant?, is er genoeg straatverlichting aanwezig?. Zijn er ook personen die zich wel eens eenzaam voelen?, ervaren zij overlast van hondenbezitters en hebben inwoners ondersteuning nodig binnen nu en 5 jaar.

Vraag 6: Welke van de volgende beschrijvingen is op u van toepassing?

Vraag 18: Ik voel me een echte Klijndijker.

N = 191

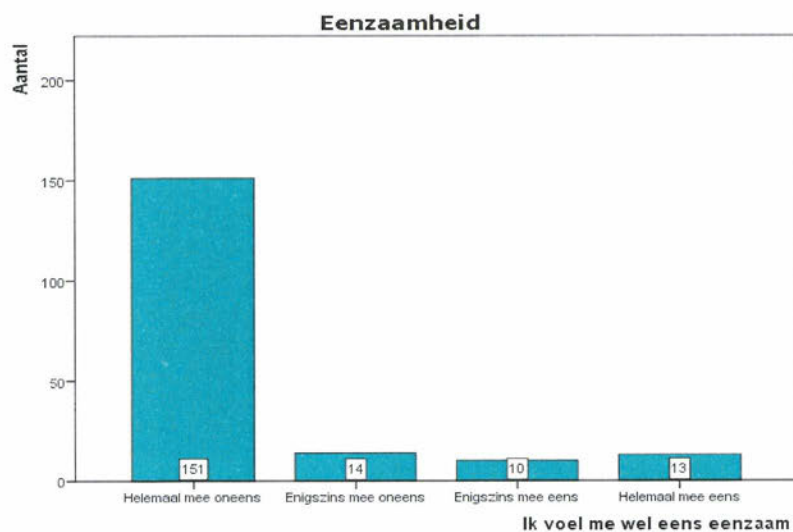
Figuur 17

N = 194

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
20-12-2016

In dit diagram zijn de gegevens van de vraag hoe lang de geënquêteerde in Klijndijk woont (vraag 6) gecombineerd met de vraag of ze zich een echte Klijndijker voelen (vraag 18). Het valt op dat het overgrote deel van de respondenten niet geboren is in Klijndijk, maar hier wel al langer dan vijf jaar woont. Deze groep respondenten voelt zich voor een groot deel een Klijndijker.

Vraag 25: Ik voel me wel eens eenzaam.

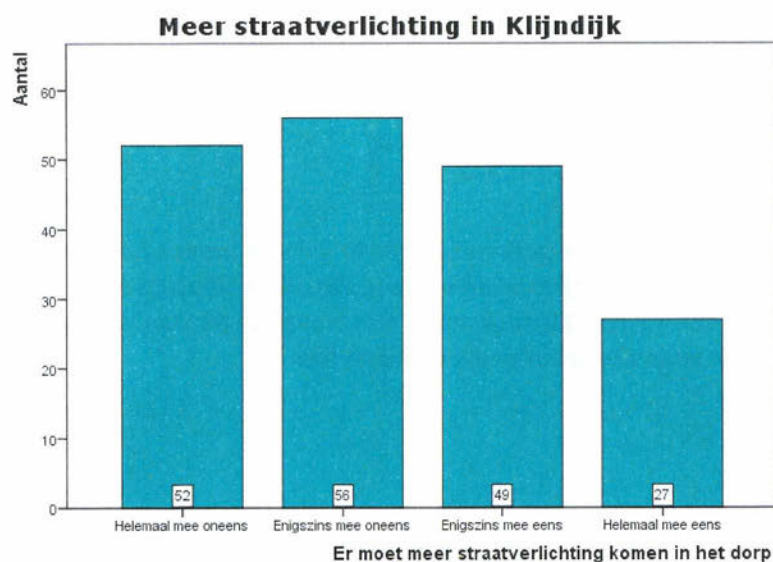

N = 188

Figuur

Van de 188 mensen die hun mening hebben gegeven over deze stelling zijn er 10 personen enigszins mee eens en 13 personen helemaal mee eens (samen 12%). Dit is niet een heel groot aantal maar zeker wel een aanzienlijke hoeveelheid als er wordt nagegaan dat het begrip eenzaamheid hier is bevestigd. Het betrekken van deze mensen bij verenigingen en/of activiteiten zou wellicht een oplossing kunnen zijn voor de eenzaamheid.

Vraag DS 13: Er moet meer straatverlichting komen in Klijndijk.

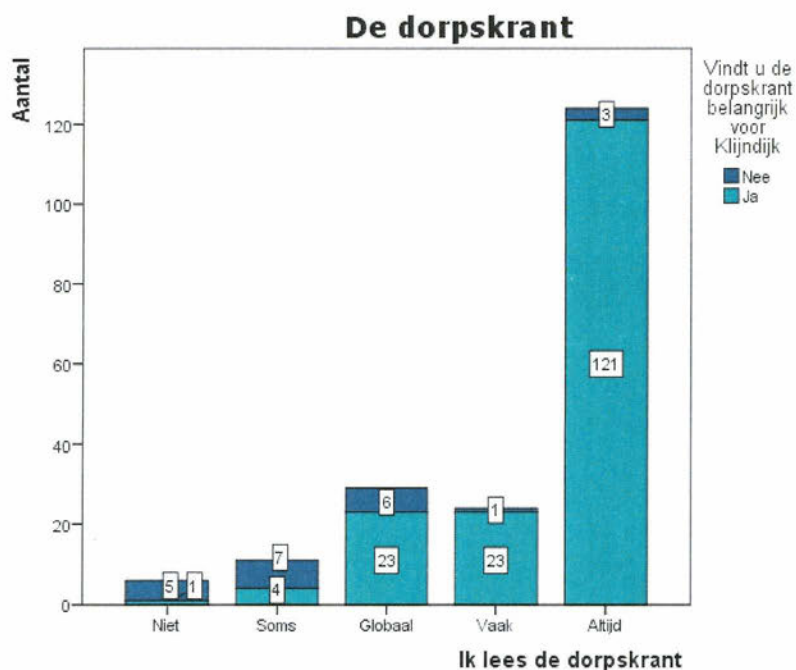
N = 184

Figuur 19

Onder de 184 mensen die hun mening hebben gegeven over deze stelling verschillen de meningen sterk. Er is wel een meerderheid die aangegeven heeft dat er genoeg straatverlichting is, maar de hoeveelheid die aangegeven heeft het enigszins of helemaal eens te zijn met de stelling is met 41,5% zeker aanzienlijk.

Vraag DS 17: Vindt u de dorpskrant belangrijk voor Klijndijk?

Vraag DS 18: Ik lees de dorpskrant; het plaatselijk Nijs:

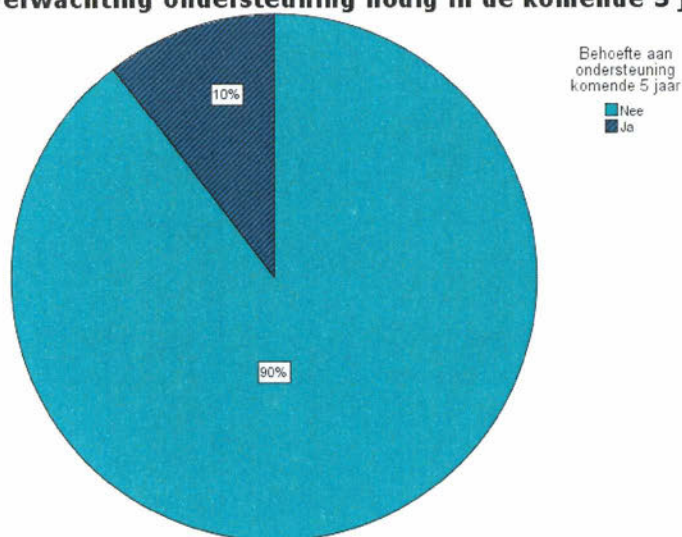
Figuur 20

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

Bij dit staafdiagram zijn 2 vragen gecombineerd. Deze combinatie laat zien of de respondenten die de dorpskrant belangrijk vinden deze ook lezen. Uit deze figuur is te concluderen dat de respondenten die de dorpskrant belangrijk vinden deze ook lezen. Het valt ook op dat het overgrote deel (62%) de dorpskrant altijd leest.

Vraag 29: Verwacht u in de komende vijf jaar ondersteuning nodig te hebben bij een van de in vraag 28 genoemde zaken?

Verwachting ondersteuning nodig in de komende 5 jaar

N = 182

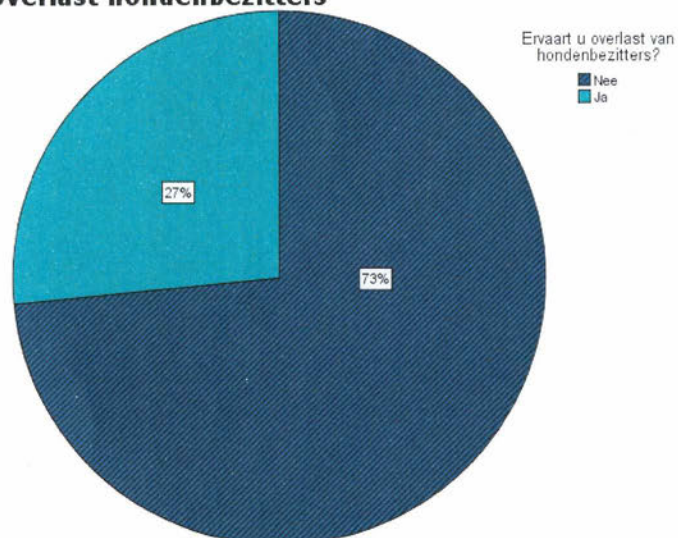
Figuur 21

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

Van de 182 mensen die de vraag beantwoord hebben, geven 22 personen aan dat zij ondersteuning nodig hebben in de aankomende 5 jaar.

Vraag DS 20: Ervaart u overlast aan hondenbezitters? (denk hierbij aan uitwerpselen, geluidsoverlast etc.)

Overlast hondenbezitters

N = 196

Figuur 22

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

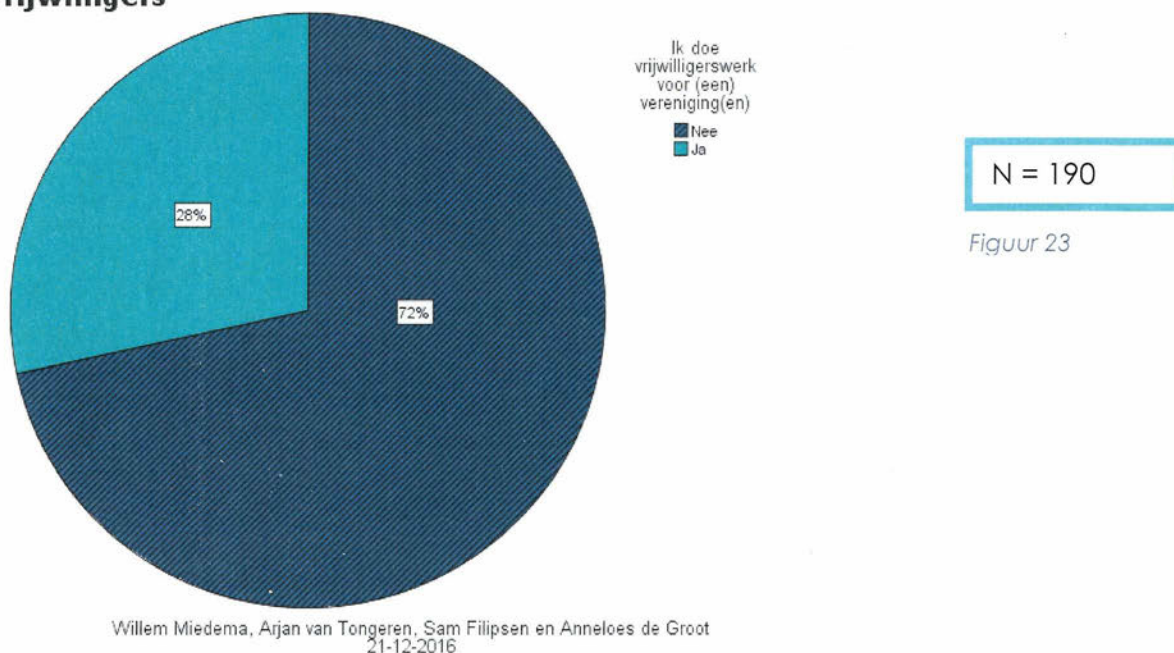
In de toekomstvisie van 2009 kwam naar voren dat veel mensen overlast ondervonden van o.a. hondenuitwerpselen. Om te kijken of het knelpunt nog steeds speelt, is de vraag: "ondervindt u overlast van hondenbezitters?" gesteld. Het grootste deel van 196 respondenten ervaart geen overlast, maar 27% van de respondenten ondervindt wel last van hondenbezitters.

Verenigingsleven, ontmoeting en voorzieningen.

In dit thema zullen de volgende onderwerpen worden weergegeven: vrijwilligerswerk, contact met Dorpsbelang, glasvezel, hoe wilt u bereikt worden?, meekomen in de maatschappij, het dorpsfeest, een verharde ijsbaan/skeelerbaan, het verwelkomen van een vaste ontmoetingsavond en de speel-mogelijkheden in het dorp.

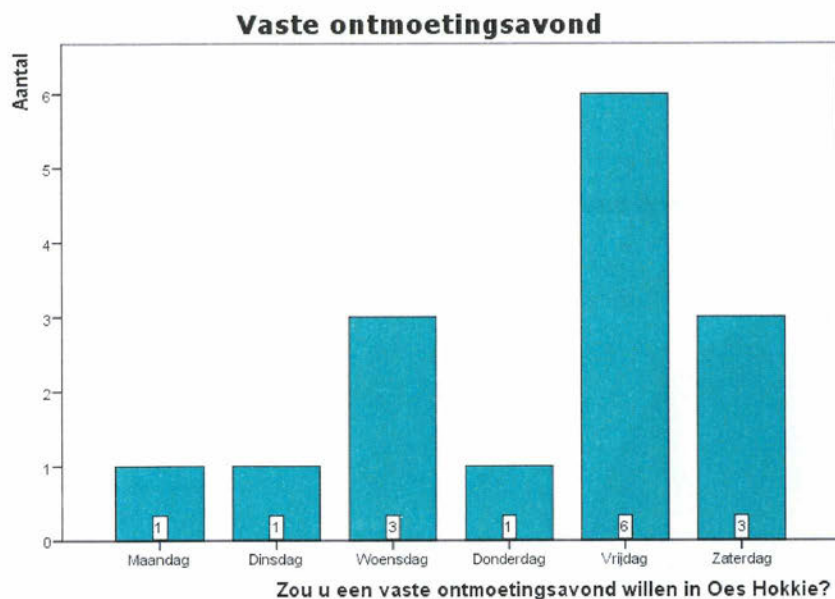
Vraag 44: Doet u vrijwilligerswerk voor een van de verenigingen in uw dorp?

Vrijwilligers

Van de 190 mensen die deze vraag hebben beantwoord zeiden 54 dat ze vrijwilligerswerk doen en 136 zeiden dat ze geen vrijwilligerswerk doen. Er moet echter rekening mee worden gehouden dat niet alle gezinsleden de enquête in heeft gevuld. Het echtelijke aantal vrijwilligers in Klijndijk kan dus hoger zijn.

Vraag DS 29: Zou u een vaste ontmoetingsavond willen in Oes Hokkie? (er zijn meerdere antwoorden mogelijk)

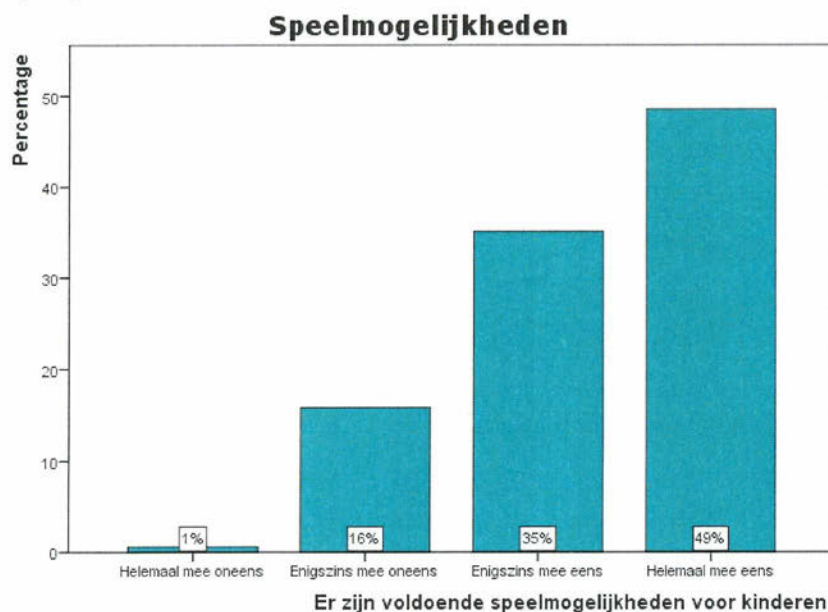
N = 195

Figuur 24

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

Uit de bovenstaande staafdiagram is af te lezen dat weinig mensen een vaste ontmoetingsavond willen, namelijk 15 respondenten. De meeste respondenten die een vaste ontmoetingsavond willen zouden het liefst van vrijdag deze ontmoetingsavond maken. Dit zijn echter maar 15 respondenten van de 195 respondenten die de enquêtevraag hebben ingevuld. De andere respondenten hebben aangegeven dat ze geen behoefte hebben aan een vaste ontmoetingsavond in Klijndijk.

Vraag 38: Ik vind dat er voldoende speelmogelijkheden en activiteiten voor kinderen zijn in Klijndijk.

N = 171

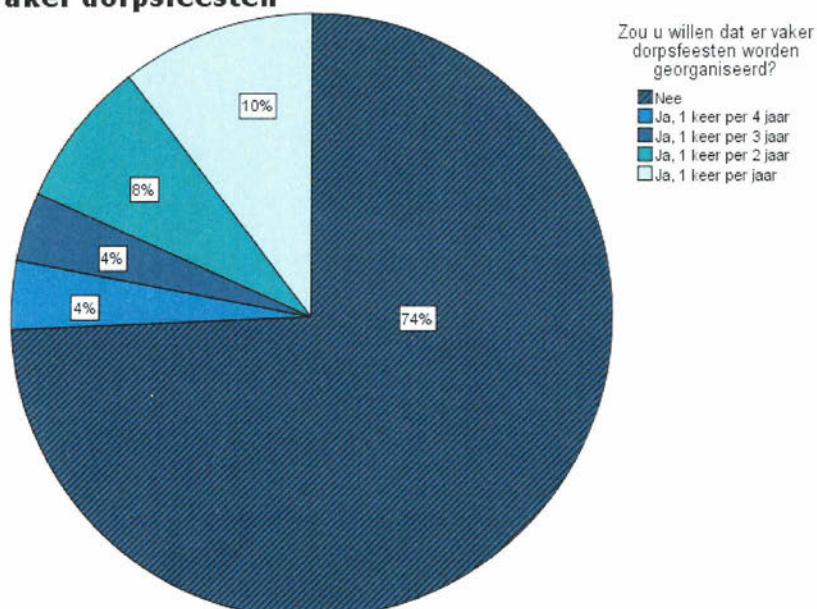
Figuur 25

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

In totaal hebben 171 respondenten de stelling: Ik vind dat er voldoende speelmogelijkheden en activiteiten voor kinderen zijn in Klijndijk, ingevuld. Hiervan zegt 49 procent dat ze het helemaal eens zijn met deze stelling. Dit komt neer op 83 respondenten.

Vraag DS 26: Zou u willen dat er vaker dorpsfeesten worden georganiseerd?

Vaker dorpsfeesten

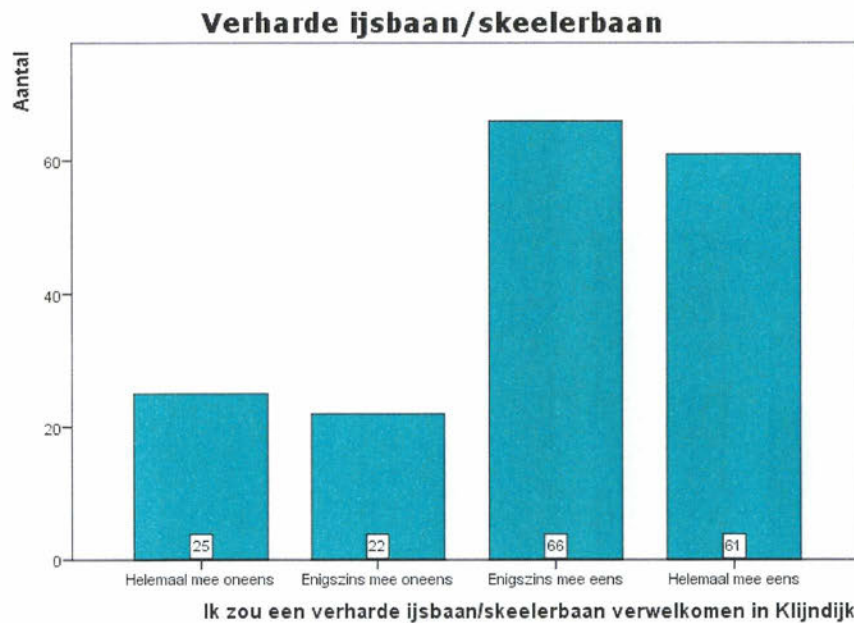
N = 174

Figuur 26

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

Op de vraag of het dorpsfeest vaker georganiseerd moet worden is het antwoord overduidelijk nee. Aangezien bijna driekwart van de respondenten aangegeven heeft dit niet te willen.

Vraag DS 24: ik zou een verharde ijsbaan/skeelerbaan verwelkomen in Klijndijk.

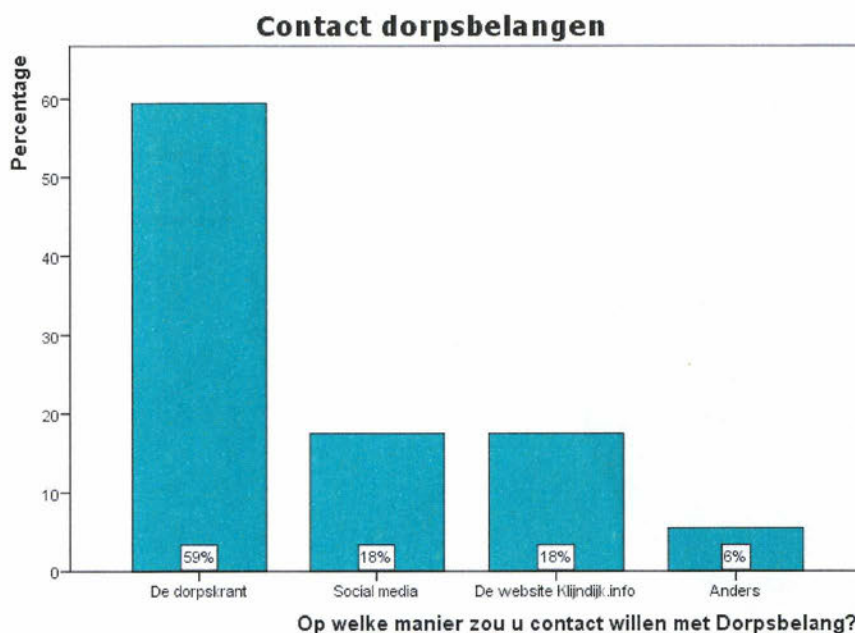
N = 195

Figuur 27

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

In de dorpsvisie van 2009 kwam onder andere aan bod dat het dorp een verharde ijsbaan/ skeelerbaan wenste. Uit de bovenstaande gegevens valt te concluderen dat dit nog steeds het geval is.

Vraag DS 28: Op welke manier zou u contact willen hebben met Dorpsbelang?

N = 190

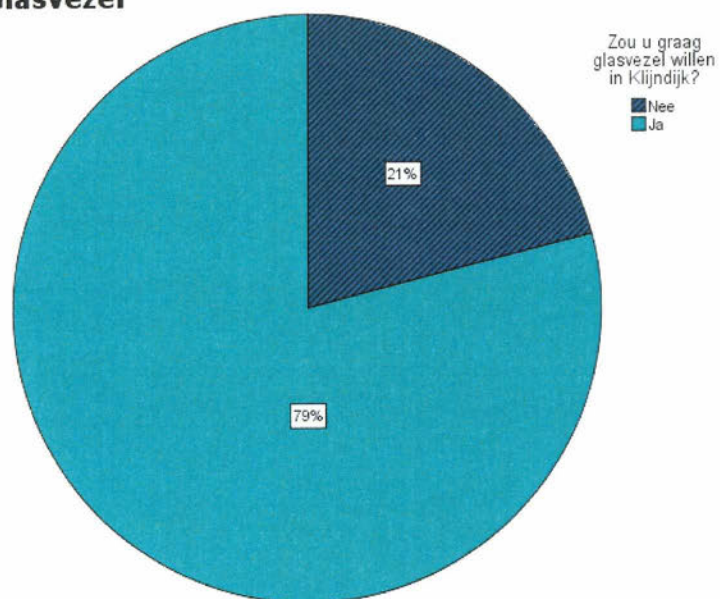
Figuur 28

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

Er is gevraagd hoe de geënquêteerde het liefst contact zou willen met Dorpsbelang Klijndijk. De overgrote meerderheid wil het liefst contact door middel van de dorpskrant.

Vraag DS 27: Zou u graag glasvezel willen zien in Klijndijk?

Glasvezel

N = 186

Figuur 29

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

De grootste hoeveelheid respondenten geeft aan glasvezel te willen. Een deel van die respondenten had dit ook al dus het is niet mogelijk hier een duidelijke conclusie uit te trekken.

Veranderende samenleving.

De samenleving verandert. De invloed die dit heeft op Klijndijk wordt in dit onderdeel behandeld.

Vraag DS 31: Hoe denkt u dat de jeugd het best bereikt kan worden?

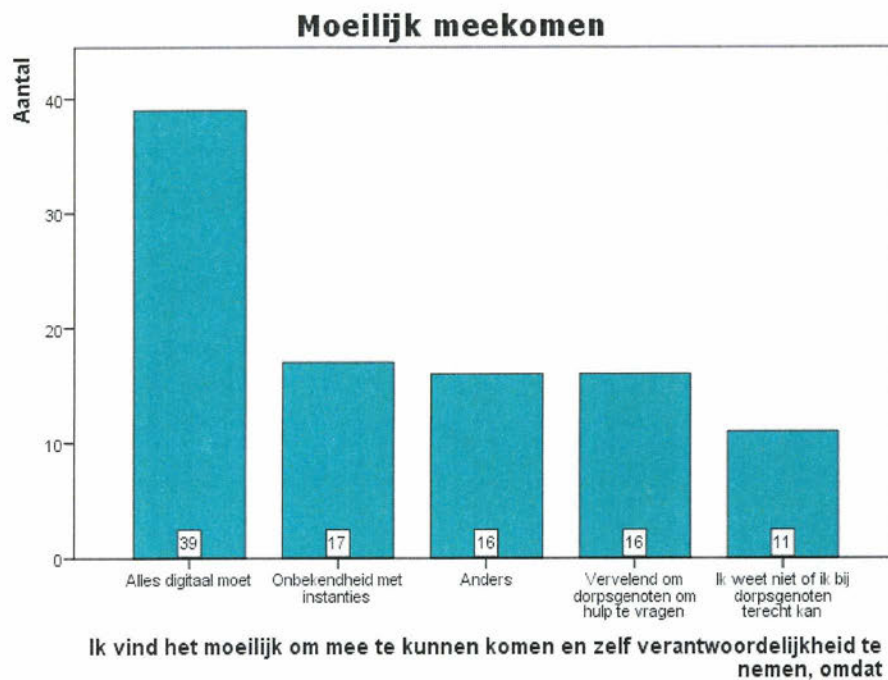
N = 150

Figuur 30

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

Dorpsbelang Klijndijk wilde graag weten hoe de jeugd het best bereikt kan worden. Dorpsbelang kan volgens de bovenstaande gegevens het beste gebruik maken van Social Media om de jeugd te bereiken.

Vraag 51: Ik vind het lastig om mee te kunnen komen en zelf verantwoordelijkheid te nemen, omdat:

N = 164

Figuur 31

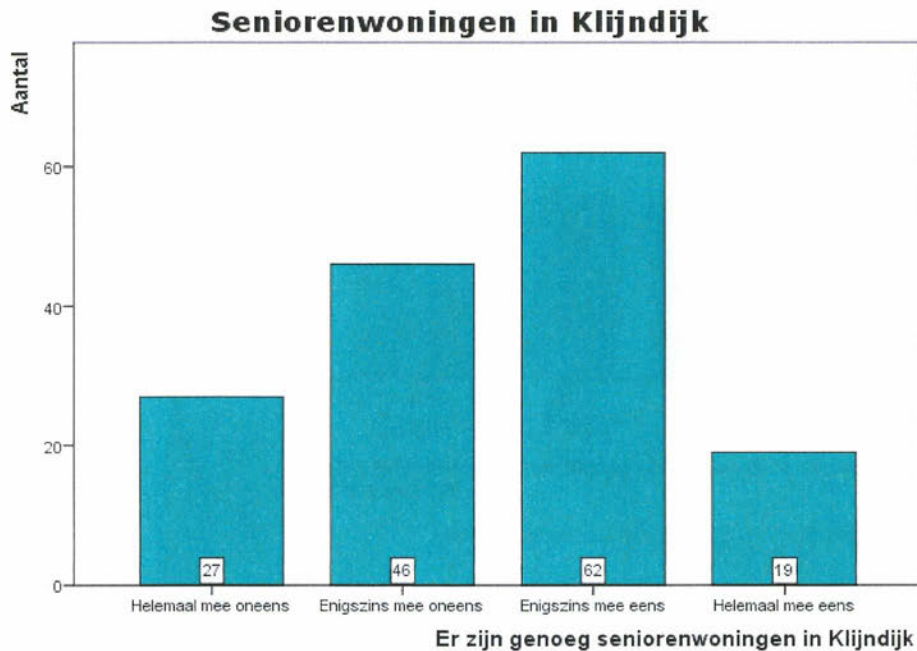
Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

Uit het bovenstaande staafdiagram valt te concluderen dat de grootste groep respondenten die moeite hebben met meekomen, namelijk 39 respondenten, moeilijk mee kunnen komen doordat veel dingen tegenwoordig digitaal gaan. De respondenten die niet zijn weergegeven bij de bovenstaande vraag hebben aangegeven geen moeite te hebben om mee te komen.

Wonen en de buurt.

Binnen dit thema vindt u de resultaten van de volgende onderwerpen: Genoeg koopwoningen, huurwoningen, starterswoningen en seniorenwoningen.

Vraag DS 38: Er zijn genoeg seniorenwoningen in Klijndijk

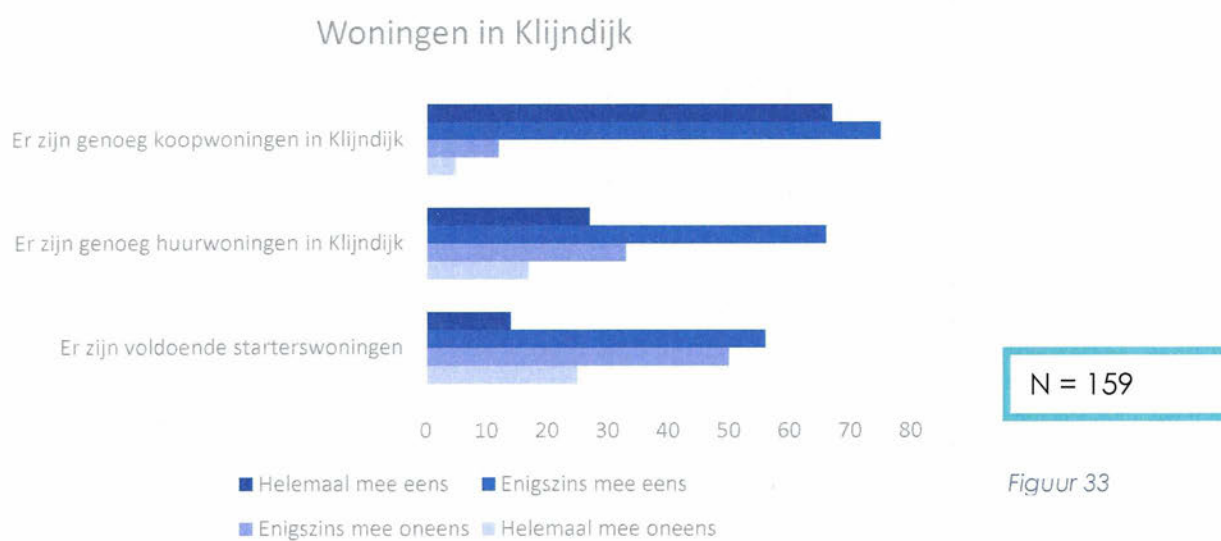
N = 152

Figuur 32

Willem Miedema, Arjan van Tongeren, Sam Filipsen en Anneloes de Groot
21-12-2016

152 van de 198 mensen hebben hun mening gegeven over de stelling “er zijn genoeg seniorenwoningen in Klijndijk”. 73 Respondenten zijn het enigszins of helemaal oneens met de stelling: “er zijn genoeg seniorenwoningen in Klijndijk.” Terwijl 81 respondenten het enigszins of helemaal eens zijn met de stelling.

De stellingen 54, DS 36 en DS 37 zijn te vinden in figuur 33.

Figuur 33

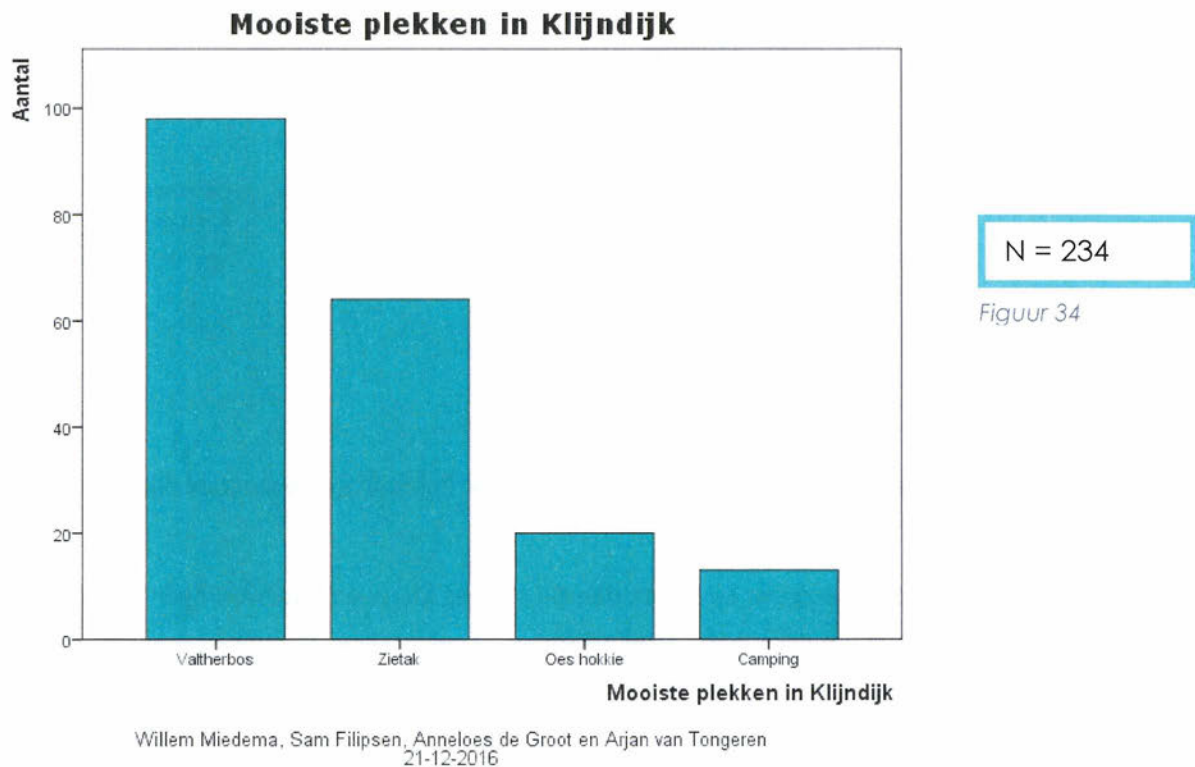
De stellingen of er genoeg koop- huur- of startwoningen zijn in Klijndijk zijn respectievelijk beantwoord door 159, 143 en 145 respondenten.

Uit de grafiek is te lezen dat er volgens de respondenten genoeg koop- en huurwoningen zijn. De hoeveelheid starterswoningen is echter niet voldoende.

Overige vragen.

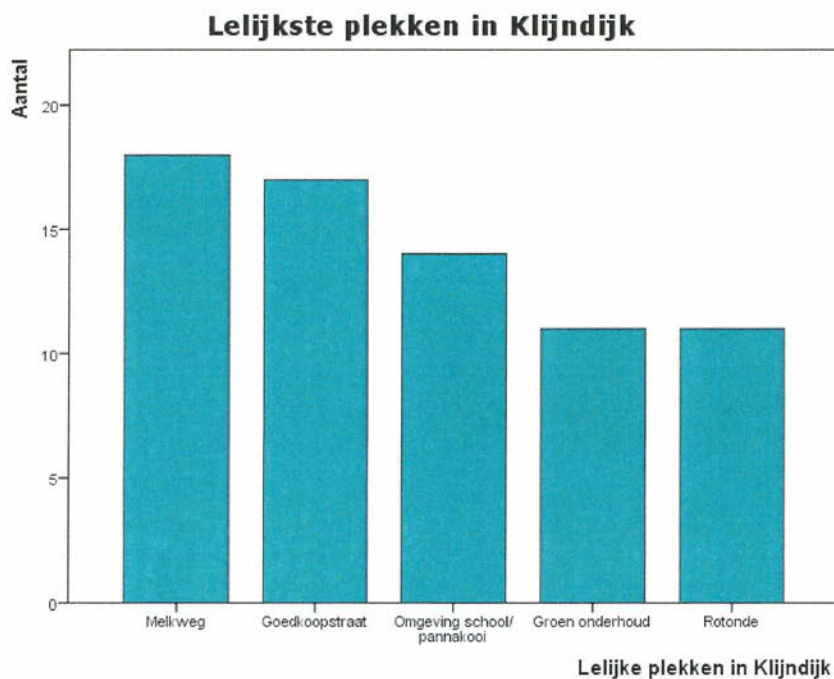
Bij dit laatste thema vindt u de resultaten van de volgende open vragen? Wat vindt u de mooiste 3 plekken van Klijndijk en wat zijn voor u de 3 lelijkste plekken in Klijndijk.

Vraag 56: Wat vindt u de drie mooiste en de drie lelijkste plekken in uw woonomgeving?

De 131 respondenten hebben in totaal 364 mooiste plekken genoemd. Een groot deel van de antwoorden vallen in de overig categorie aangezien die maar een paar keer genoemd waren. In bijlage IX vindt u de rest van de ingevulde mooie plekken. Opvallend is dat mensen in Klijndijk kennelijk veel geven om natuur.

Vraag 56: Wat vindt u de drie mooiste en drie lelijkste plekken in uw woonomgeving?

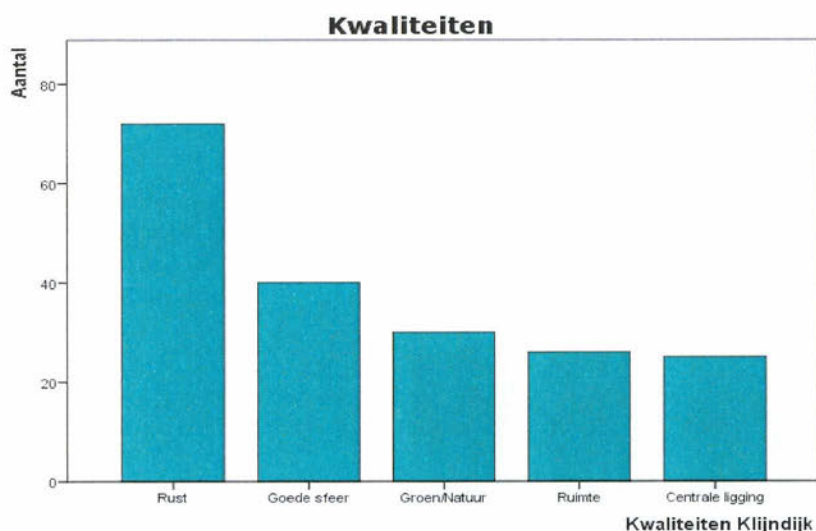
N = 86

Figuur 35

Willem Miedema, Sam Filipsen, Anneloes de Groot en Arjan van Tongeren
17-1-2017

Bij deze vraag is gevraagd welke plekken in het dorp de geënquêteerden het lelijkst vinden. Deze vraag is door een klein deel van de respondenten ingevuld namelijk 86%. De Melkweg werd het meeste ingevuld.

Vraag 57: Wat zijn de twee belangrijkste kwaliteiten van Klijndijk?

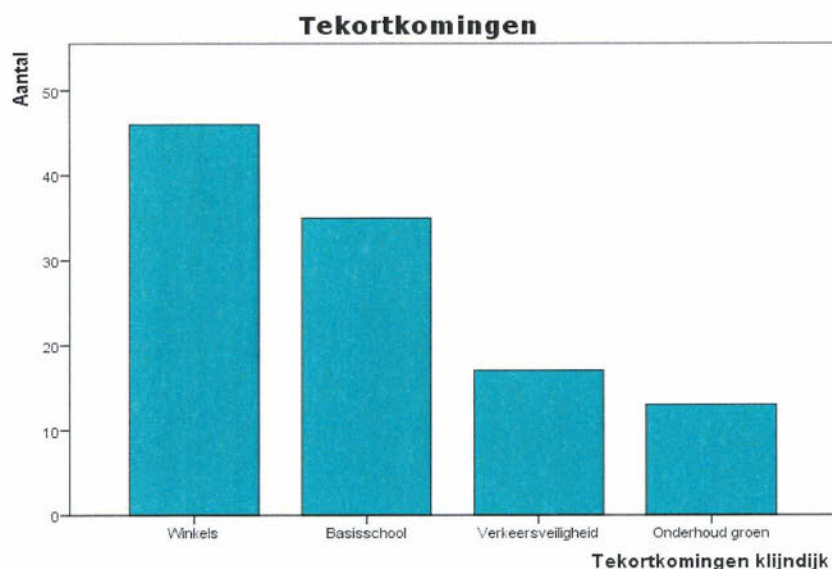
N = 137

Figuur 36

Willem Miedema, Sam Filipsen, Anneloes de Groot en Arjan van Tongeren
21-12-2016

Van de 198 geënquêteerden hebben 137 mensen 250 belangrijkste kwaliteiten van Klijndijk gegeven. Hiervan zijn er 72 rust, 40 goede sfeer, 30 groen/natuur 26 ruimte en 25 de ligging. De rest van de kwaliteiten is te vinden in de bijlage IX. Opvallend is dat mensen kennelijk veel geven om dorps kenmerken zoals ruimte, sfeer, natuur en rust.

Vraag 58: wat zijn voor u de belangrijkste tekortkomingen van Klijndijk?

N = 112

Figuur 37

Willem Miedema, Sam Filipsen, Anneloes de Groot en Arjan van Tongeren
21-12-2016

Van de 198 geënquêteerden hebben 112 mensen 177 belangrijkste tekortkomingen van Klijndijk opgeschreven. Hiervan zijn er 46 winkels, 35 basisschool, 17 verkeersveiligheid en 13 onderhoud groen. De rest van de tekortkomingen is te vinden in de bijlage IX. Hier is op te merken dat de school al 5 jaar weg is uit Klijndijk, maar kennelijk geven veel mensen nog hierom.

Vraag 59: met welk rapportcijfer waardeert u uw woonomgeving als een geheel?

Tot slot werd er gevraagd om een rapportcijfer voor de woonomgeving te geven. De rechter kolom in de tabel geeft de hoeveelheid keren dat elk cijfer gegeven is.

Het gemiddelde cijfer voor de woonomgeving in Klijndijk is een **7,7**.

Rapportcijfer woonomgeving

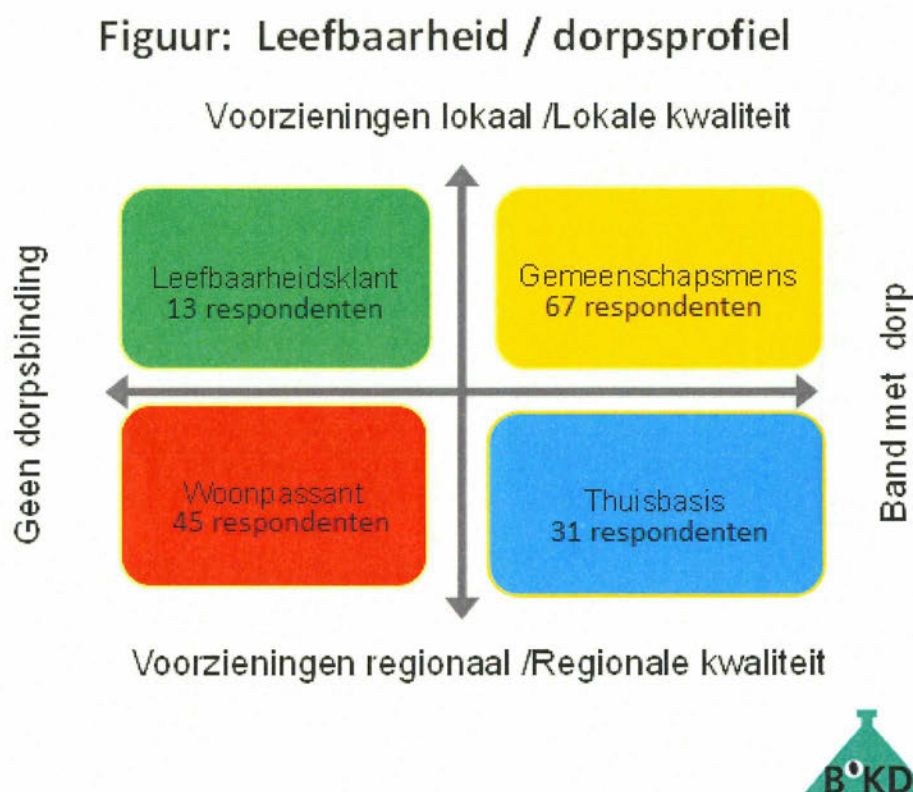
Cijfer	Aantal
1	1
4	2
6	10
7	48
8	90
9	24
10	5
Total	180

Figuur 38

3. Leefbaarheids-dorpsprofiel

vraag 27: Welke van de volgende twee beschrijvingen is het meest op u van toepassing?

vraag 47: welk van de volgende twee beschrijvingen is het meest op u van toepassing?

Figuur 39

-De leefbaarheidsklant heeft weinig binding met het dorp en woont vooral in het dorp vanwege een bijzondere kwaliteit zoals rust, ruimte of een specifieke voorziening zoals een speciale school.

- De gemeenschapsmens kiest vanzelfsprekend voor lokale voorzieningen en is actief in het dorp

- De thuisbasis bewoners woont graag in een dorp met een overzichtelijke sociale structuur en draagt daar ook veel aan bij. Voor voorziening is hij vrijwel uitsluitend gericht op de regio.

- De woonpassant is individueel ingesteld en is vooral gericht op het huis zelf. Zij verlaten een dorp snel zonder moeite als zij dit willen.

Het grootste deel van de respondenten heeft een goede band met het dorp en is lokaal gericht op voorzieningen. Wat opvallend is aan deze uitslagen is dat er een groot deel respondenten geen dorpsbinding heeft en regionaal gericht is op voorzieningen toch de enquête heeft ingevuld. Het is echter niet zeker hoe groot deze groep in realiteit is, aangezien die groep de enquête waarschijnlijk minder vaak heeft ingevuld.

4. Conclusie

Het grootste aandachtspunt in Klijndijk is het verkeer over de Melkweg. Het overgrote deel van de respondenten vindt dat er te hard over de Melkweg gereden wordt. Deze 132 respondenten bevestigen de mening van de inwoners die we geïnterviewd hebben. De bomen die langs de Melkweg staan is ook een aandachtspunt, veel inwoners zijn hier ontevreden over. De bomen zorgen er namelijk voor dat het zicht op het verkeer op de Melkweg belemmerd wordt. Dit maakt het invoegen gevaarlijk. De gemeente heeft al bomen geselecteerd die weggehaald moeten worden. Nader onderzoek wordt aanbevolen om te kijken of dit voldoende resultaat levert.

In de dorpsvisie van 2009 werd onder andere als aandachtspunt gemeld dat een verharde ijsbaan/skeelerbaan een grote wens was in het dorp. Deze wens is nog steeds aanwezig in het dorp. De 127 respondenten die deze verwelkomen vormen namelijk een overgrote meerderheid.

Tevens werd in de dorpsvisie gemeld dat inwoners niet tevreden waren met de toegang naar het dorpshuis "Oes Hokkie". Hier hebben afgelopen jaren dan ook verbeteringen plaatsgevonden. Uit onze enquête is gebleken dat bijna 80% van de respondenten het enigszins of helemaal eens is met de stelling: 'ik vind de toegang naar Oes Hokkie prettig en veilig'. Dorpsbelang Klijndijk kwam bij ons met de vraag hoe de jeugd het beste bereikt kan worden. Op deze vraag heeft ongeveer 89% social media beantwoord. Dit resultaat beantwoordt de vraag duidelijk. Op de vraag waarop de respondent het liefst contact heeft met het Dorpsbelang is de dorpskrant het vaakst beantwoord. Ongeveer 60% van de respondenten heeft dit namelijk geantwoord. De krant wordt door 124 respondenten altijd gelezen.

De grootste tekortkoming in Klijndijk zijn winkels. Het grootste gedeelte van de respondenten heeft echter aangegeven dat deze wel relatief goed bereikbaar zijn. Het deel van de respondenten dat heeft aangegeven dat het jammer is dat er geen winkels zijn, geeft ook aan dat ze dit begrijpen.

Tijdens de interviews kwam ook meerdere keren aan bod dat het mobiele bereik niet altijd even goed is. Daarom hebben wij per straat gekeken waar dit het meest speelt. Hier is geen duidelijk resultaat uitgekomen aangezien de tevredenheid verdeeld is.

De grootste kwaliteit van Klijndijk is de rust. Dit geven 72 respondenten aan in de enquête. Ook vindt 50 procent van de respondenten het Valtherbos een van de mooiste plekken in Klijndijk. De leukste plek is door iets meer dan 30 procent door de respondenten beantwoord met de Melkweg. Dit komt voornamelijk door de gevaarlijke verkeerssituatie. Hier komt dus weer in terug dat de verkeersveiligheid op de Melkweg een groot aandachtspunt is.

Aangegeven wordt dat Klijndijk een aantrekkelijk dorp is waarvan het grootste deel van de inwoners aangeeft zich een echte Klijndijker te voelen.

5. Discussie

Het onderzoeksproces verliep niet altijd helemaal soepel. Aan het begin van het onderzoek was nog niet duidelijk of in Klijndijk wel of niet een onderzoek plaats moest vinden. Dit zorgde ervoor dat wij weinig tijd hadden om ons vooraf op het dorp te oriënteren en interviews te plannen.

De respons van 66,4% is redelijk hoog, maar er is nog steeds een deel van de inwoners waarvan de mening niet bekend is geworden via deze enquête.

Het volledige onderzoek, van begin tot eind, moest binnen tien weken plaatsvinden. Hierdoor hebben wij onder hoge druk moeten werken. Het is mogelijk dat de kwaliteit van het rapport hierdoor is beïnvloed.

Dorpsbeschrijving Klijndijk

In opdracht
van:

Anneloes de Groot 12632

Sam Fillipsen 14867

Arjan van Tongeren 12171

Willem Miedema 13811

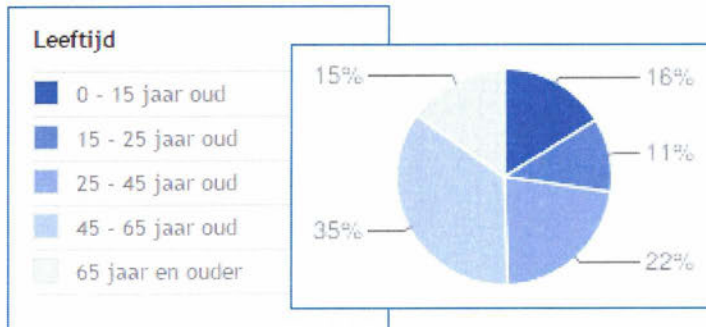

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	1
2. Historie	1 t/m 3
2.1 Het dorpje Klijndijk	1 en 2
2.2 Wat gebeurde er in Klijndijk tijdens de tweede wereldoorlog.....	2
2.3 Geologische geschiedenis Hondsrug.....	3
3. Voorzieningen.....	4 en 5
3.1 Vereningsleven in Klijndijk	4
3.2 Voorzieningen	4
3.3 Recreatie	4
3.4 Bedrijvigheid	5
4. Bodemindeling.....	5 en 6
5. Bekende Klijndijkers.....	6
6. literatuurlijst.....	7

1. Inleiding

Klijndijk is van oorsprong een ontginningsdorp en 1 van de 25 dorpen die de gemeente Borger-Odoorn telt. Het dorp is gelegen op 6 kilometer afstand van de stad Emmen zoals in afbeelding 1. Van de 25502 inwoners van de gemeente Borger-Odoorn zijn er 725 woonachtig in Klijndijk dat bestaat uit 310 Huishoudens. In FIGUUR 1 LEEFTIJDOPBOUW IN 2012 is te zien hoe de leeftijdsopbouw in Klijndijk is opgebouwd.

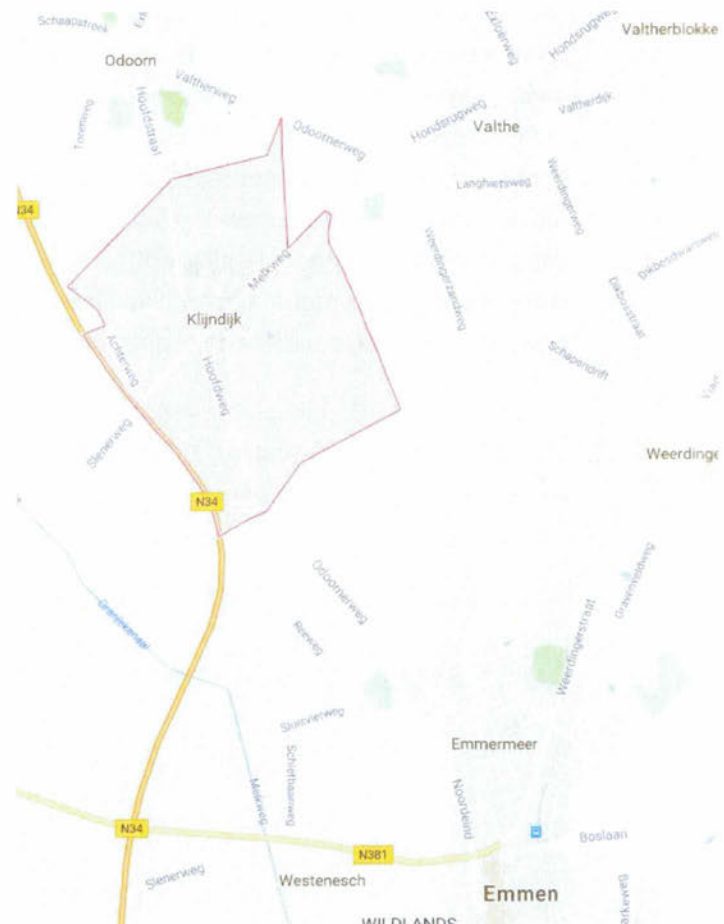
Het dorp Klijndijk is verbonden aan de naam Jasper Klijn uit Smilde. Hij was één van initiatiefnemers rondom 1850 van het aanleggen van het Oranjekanaal bij de dijk vandaar ook de naam Klijndijk.

FIGUUR 1 LEEFTIJDOPBOUW IN 2012 BRON: CBS (2012)

2. Historie

2.1 Het dorpje Klijndijk

Tijdens het graven van de Odoorner Zijtak door de Drentse Veen en Middenkanaal Maatschappij is het dorp Klijndijk ontstaan. Voor het graven van de zijtak waren veel arbeiders nodig. Deze arbeiders overnachtten in keten aan de voet van de Zietak (zijtak). Op de plaats van deze keten is het zanddorpje Kleindijk ontstaan. Tussen 1858 en 1864 is het dorp Klijndijk gaan heten. De verandering van de naam Kleindijk naar Klijndijk is waarschijnlijk gebeurd nadat de oprichter van de kanaalmaatschappij Jasper Klijn in 1858 overleden is. Later zijn dezelfde arbeiders gaan werken in de vervening te Odoornerveen. De bebouwing lag in het begin vooral langs de weg van Odoorn naar Emmen. De Melkweg, een weg in Klijndijk, is pas na 1900 aangelegd. Het dorp Klijndijk is voornamelijk ontstaan uit lintbebouwing aan de Melkweg en de Hoofdweg. Deze wegen zijn ook de enige doorgaande wegen in het dorp. (Kaspers et al., z.d.).

AFBEELDING 1, LIGGING KLJNDIJK (GOOGLE MAPS, 2016)

Rond 1860 was er een driehoek Odoorn, Valthe, Zietak. Het land dat binnen deze driehoek viel behoorde aan de marktgenoten van Odoorn. Dit gebied wordt ook wel het Oosterveld genoemd. Binnen deze driehoek werden kleine percelen grond aan boeren toebedeeld. Voor 1850 was een groot deel van het land nog niet ontgonnen en gemeenschappelijk bezit van de marke van Odoorn. Later kwamen er nieuwe percelen heidegrond beschikbaar en werden deze bouwrijp gemaakt. Dit gebeurde na de marktscheiding. (Kaspers et al., z.d.)

Op archeologisch gebied is in de omgeving van Klijndijk verrassend veel te beleven. Zo ligt er een hunebed (te zien op afbeelding 2) en een pingoruïne.

Afbeelding 2, hunebed d35

2.2 Wat gebeurde er in Klijndijk tijdens de 2e wereldoorlog

In het dorpje Klijndijk woonden een paar NSB'ers. Ze werden lid van de "landwacht." Dit was een soort politiefunctie. Ook hielden zich een paar jongens schuil in de school. De jongens waren bij razzia's (invasies) opgepakt en moesten een tank val graven. Dit gebeurde op de plek waar nu de afslag naar Odoornerveen is. Er waren echter ook plekken in Klijndijk waar werd ondergedoken. Zou werd er ondergedoken in een kippenhok bij Zefat. Een meneer die met zijn vrouw ergens in Valthe woonde. In dit omgebouwde kippenhok waren uiteindelijk tien mensen ondergedoken. Nadat de schuilplaats werd ontdekt zijn de onderduikers het bos ingevlucht. Hier hebben ze met primitief gereedschap een hol gegraven. Aangezien er steeds meer onderduikers bij het hol kwamen, is er nog een hol bij gegraven voor de vrouwen. De onderduikers zijn verzorgd door een groep mensen onder leiding van Zefat. Nadat Zefat was verraden en geëxecuteerd is Zefat's vrouw doorgegaan met het helpen van de onderduikers. (Van Dien, 2012). Uiteindelijk is Klijndijk bevrijdt door Poolse soldaten. Bij deze bevrijding wordt nog elk jaar stilgestaan.

11 april 1984 is er op de plaats van het eerste onderduikershol een gedenksteen geplaatst door buurtvereniging/ Dorpsbelang Klijndijk, Welzijnswerk Valthe, de onderduikers en de mensen van het verzet. De tekst op het monument klopt niet helemaal. De onderduikers haalden de oorlog namelijk uiteindelijk in het tweede hol en niet in het eerste hol.

Afbeelding 3, Monument Onderduikershol

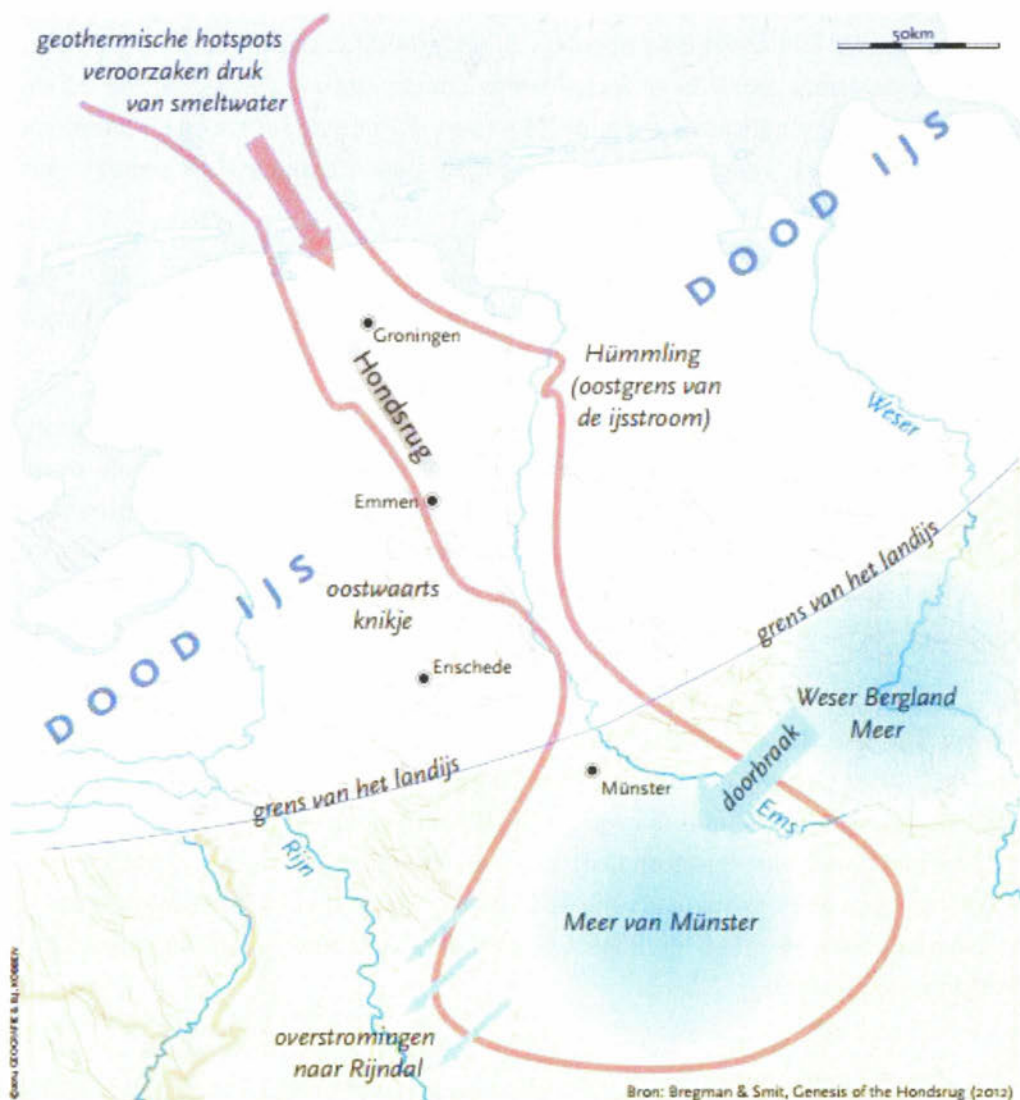
Afbeelding 4, Onderduikershol

Afbeelding 5, Monument Onderduikershol

2.3 geologische geschiedenis Hondsrug

De Hondsrug waar Klijndijk aan de westflank van ligt is gevormd tijdens de voorlaatste ijstijd (Saalien). Tegen het einde van de ijstijd stagneerde de ijskap en begon een ijsstroom op gang te komen die veroorzaakt werd door geothermische hotspots boven de Noordzee ten noorden van Friesland. Het ging hier om de Hondsrug-Hümming ijsstroom die in zuidoostelijke richting stroomde tot vlak voor wat nu Munster is (afbeelding 6). Deze ijsstroom stroomde waarschijnlijk 2 meter per dag (veel sneller dan de meeste hedendaagse gletsjers). De Hondsrug is een megaflute die waarschijnlijk gevormd is doordat de ijsstroom ten noorden van Groningen een grote kei tegenkwam. Het ijs werd gedwongen om de kei heen te gaan waardoor een holte ontstond die vervolgens opgevuld werd met sedimenten aangevoerd door smeltwater van het omringende ijs. De Hondsrug bestaat uit keileem wat tot veel plekken tot aan het oppervlakte komt, maar ook uit dekzand dat tijdens de laatste ijstijd onder andere is opgestoven vanaf de Noordzee dat voor een groot deel droog kwam te liggen door de lage zeespiegel. Een deel van het dekzand is ook van regionale afkomst.

AFBEELDING 6, DE HONDSRUG-HÜMMING IJSSTROOM

3. Voorzieningen

3.1 Verenigingsleven in Klijndijk.

In het dorp bevinden zich verenigingen, commissies en stichtingen. Hiervan is het Dorpsbelang (±460 leden) van Klijndijk veruit de grootste. Het doel van het Dorpsbelang is: "Het behartigen van de belangen van het dorp en haar inwoners in de ruimste zin des woords, alsmede het organiseren van diverse activiteiten."

Daarnaast is er in het dorp een toneelgroep genaamd "Klijndijk" zij verzorgen elk jaar een kort toneelstuk. Voor de vrouwen uit Klijndijk en omgeving is er een vrouwenvereniging aanwezig, voor hen worden er leuke uitstapjes en gezellige avonden georganiseerd. In Klijndijk hebben ook 2 zangverenigingen zich genesteld.

Het dorp is ook erg trots op de aanwezigheid van de ijsbaan die "de Zietak" wordt genoemd, deze winterse ontmoetingsplek is ook één van de grotere uit de regio en wordt dan ook drukbezocht. Ook voor speeltuin de Zwierewaai is een commissie opgezet, zij onderhouden de speeltuin en zijn verantwoordelijk voor deze speelplaats. Ook zijn er verscheidene commissies aanwezig zoals de activiteitencommissie van Dorpsbelang en stichting Udik, de 55+ soos, commissie sportweek, commissie dorpsfeest (dat 1x per 5 jaar word georganiseerd) en stichting Udik. Stichting Udik beheert het dorpshuis en het activiteiten terrein.

Aan sportverenigingen is er alleen een dansschool (MK Beats Dansstudio) aanwezig, deze is ontstaan en gevestigd in de gymzaal naast bassischool die toen gesloten is in 2013. MK Beats heeft een groot aanbod van dansstijlen en activiteiten.

Voorheen had Klijndijk een korfbalvereniging (Udik), deze vereniging is op een gegeven moment opgeheven en verder gegaan als stichting. Udik organiseert nu veel activiteiten voor het hele dorp. Hierbij kan je denken aan een rommelmarkt, zeskamp op het grote grasveld achter het dorpshuis en de pub quiz. Ook worden er naast de verenigingen veel nevenactiviteiten georganiseerd zoals de jeugdsoos, jeu de boule, handwerkactiviteiten en kaartavonden. Voor andere sporten kunnen de inwoners terecht bij Odoorn (2.5 km), Valthe (2.5 km) en ook Emmen (6 km)

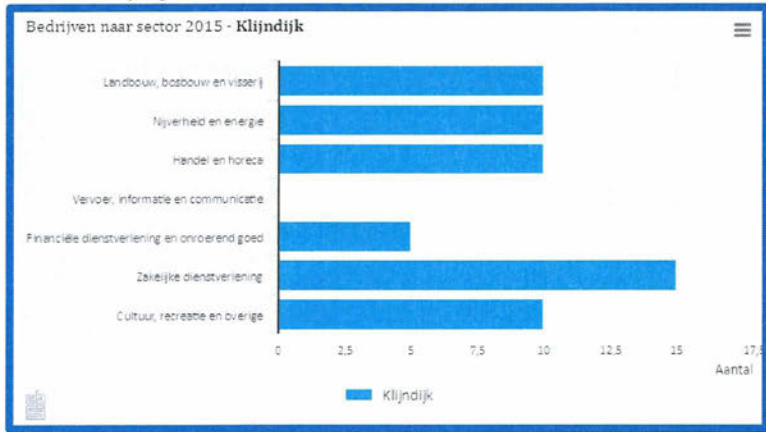
3.2 Voorzieningen:

Klijndijk heeft een dorpshuis "Oes Hokkie", een ijsbaan genaamd "De Zietak", een buffetrestaurant genaamd "Thijs en Aafke" (waar bij grote gelegenheden het dorp ook terecht kan). Verder heeft het dorp een kinderdagverblijf genaamd "Het elfenbankje", een schilderijenexpositie, een groepsaccommodatie en drie bed and breakfasts. Het dorp heeft ook een pannakooi waar gevoetbald kan worden door de jeugd. Het dorp heeft in augustus van 2013 haar bassischool (It Schienvat) moeten sluiten wegens een terugloop van het aantal leerlingen. Voor andere voorzieningen is Klijndijk volledig aangewezen op Odoorn en Emmen.

3.3 Recreatie:

Aan de zuidkant van Klijndijk bevindt zich het vijfsterren vakantiepark de Fruithof, dit zorgt vooral in de zomerse periode voor veel toeristen rondom Klijndijk. Ook zijn er op initiatief van het eigen dorp ommetjes (fiets/wandel routes) ontstaan.

3.4 Bedrijvigheid:

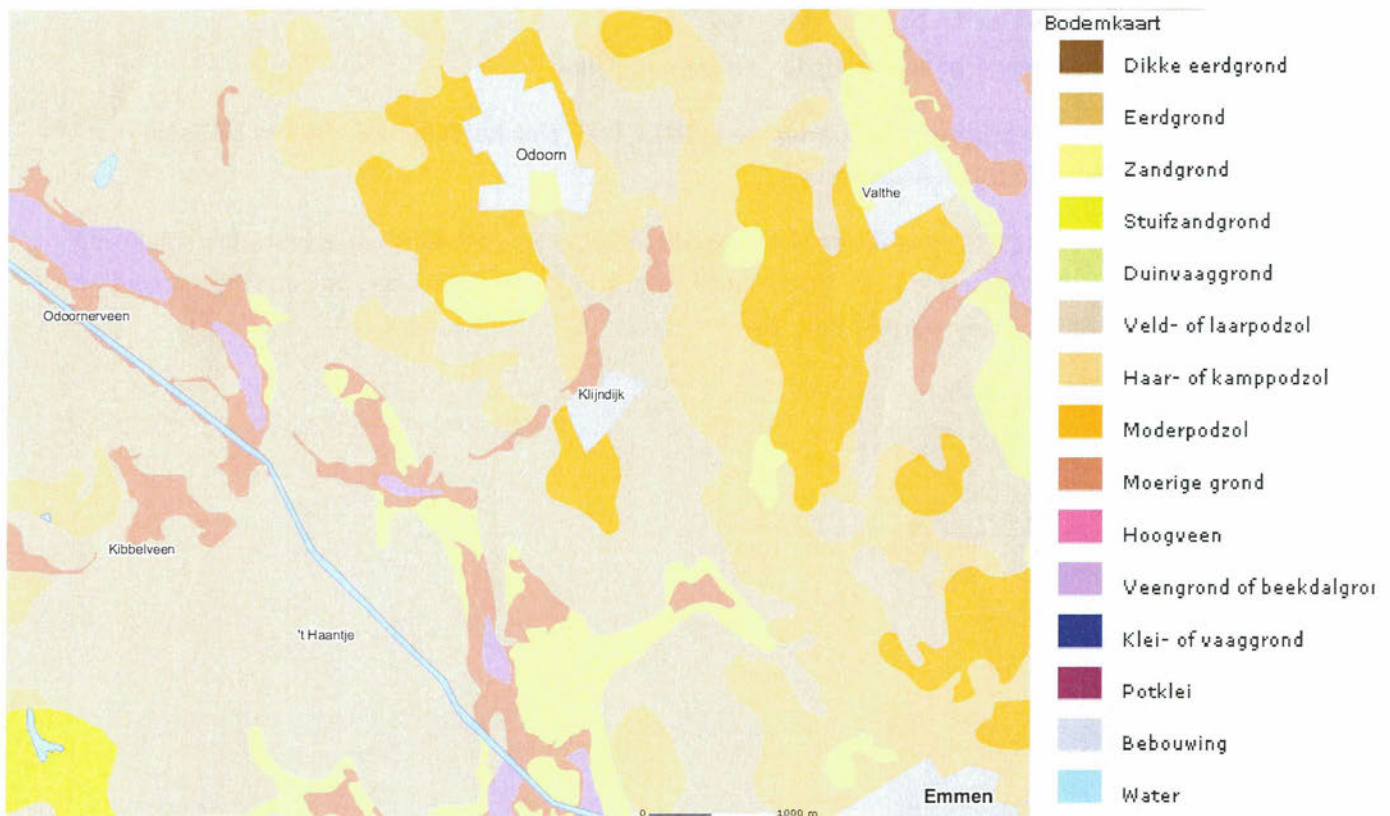
deeld in sectoren.

In Klijndijk zijn veel kleine bedrijfjes aanwezig deze zijn erg divers en

gaan van autorijschool tot een zeilmakerij. Hiernaast in FIGUUR 2, BEDRIJVIGHEID IN KLIJNDIJK BRON: CBS (2015) kunt u zien hoe de 65 aanwezige bedrijven zijn onderver-

FIGUUR 2, BEDRIJVIGHEID IN KLIJNDIJK BRON: CBS (2015)

4. Bodemindeling

AFBEELDING 7, BODEMKAART KLIJNDIJK EN OMGEVING

Klijndijk ligt op het Drents plateau en op de westflank van de Hondsrug. Op 1 tot 2 kilometer ten oosten en westen van Klijndijk liggen veengronden. Klijndijk en omgeving liggen op zandgronden. De bodem rondom Klijndijk bestaat uit podzol gronden. De podzol gronden kunnen verder verdeeld worden tot veldpodzol gronden, haarpodzol gronden, moderpodzol gronden en moerige gronden (afbeelding 7).

-Veldpodzol grond is een bodemtype dat gevormd wordt een overwegende neerwaarts gerichte waterverplaatsing plaatsvindt (regenwater dat doorsijpelt naar de ondergrond). Door uitloging (oplossen in water) van mineralen is de grond mineraalarm en dit geeft in de uitspoelingslaag van een podzolgrond dan ook de karakteristieke gebleekte zandkorrels.

- Haarpodzolgrond is een bodemtype dat gevormd is bij een nog lagere grondwaterstand dan bij veldpodzolgronden, gecombineerd met heide en soms met bos. Het heeft een dunne bovenlaag met humus en een inspoelingslaag van humus.

-Moderpodzol grond is een grondtype waarbij zand en humus sterk met elkaar gemengd zijn. Deze grondsoort heeft een zeer donkergrijze bovenlaag.

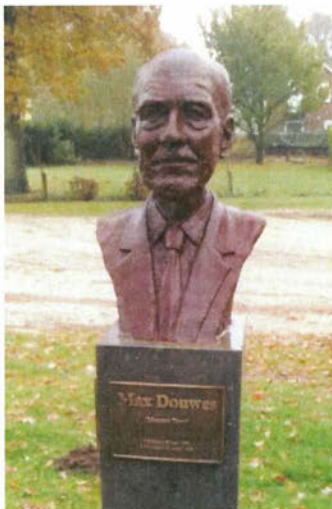
-Moerige grond is bodemtype dat gevormd wordt als water de grond moeilijk kan indringen en er hierdoor een dunne laag veen wordt gevormd. Deze grond heeft dan ook een bovenlaag van zandig veen.

5. Bekende Klijndijkers

Hieronder een overzicht van bekende personen uit Klijndijk.

Jan Dekker is een professioneel darter die in 2011 de 3^e plek heeft behaald tijdens Lakeside (Het Wereldkampioenschap van de dartsport)

Max Douwes (1923-1998) was een Nederlandse radiomaker en televisieregisseur. Hij maakte veel furore bij de RONO (regionale omroep noord en oost) Max Douwes heeft ook een eigen beeld gekregen in Klijndijk voor zijn verdiensten. Zie *AFBEELDING 8, MAX DOUWES*.

AFBEELDING 8, MAX DOUWES

6. Literatuurlijst

- (2016, november 18). Gedownload van klijndijk.info: <https://www.borger-odoorn.nl/home.html>
- (2016, november 18). Gedownload van centraal bureau statistiek: cbs.nl
- (2016, november 18). Gedownload van hobbyjournaal.eu:
<http://www.hobbyjournaal.eu/?aktie=m349&var1=date&var2=18-2-2015>
- Bakker, H, de. Schelling, J. (1969). *Systeem voor bodemclassificatie voor Nederland*. Gedownload op 18 november, van <http://edepot.wur.nl/278501>
- bodemkaart Klijndijk en omgeving. (2016). *Atlas van Drenthe* [online afbeelding] gescreenshot op 18 november 2016, van <http://www.drenthe.info/website/bodematlas/>
- *buurtinfo Klijndijk*. (2016, november 18). Retrieved from funda.nl:
<http://www.funda.nl/buurtinfo/klijndijk/klijndijk/kenmerken/?ref=49659051>
- Dien, v. (2004). *De opgejaagden*. Emmen: Plaatselijk belang Valthe.
- *Google maps*. (2016, november 18). Gedownload van google:
<https://www.google.nl/maps/place/Klijndijk/@52.8291491,6.8388588,14z/data=!4m5!3m4!1s0x47b7e7720e84287f0x1601b4ab42870970!8m2!3d52.8304724!4d6.857936>
- *hunebed d35 bij Klijndijk*. (2016, november 19). Gedownload van hunebeddenwijzer.nl:
<http://www.hunebeddenwijzer.nl/hunebedden/hunebed-d35-bij-klijndijk/>
- Kaspers, R. (z.d.). *150 jaar Klijndijk*. Meppel: Stichting dorpsfeest Klijndijk.
- *onderduikershol Valthe*. (2016, november 18). Retrieved from Wikipedia:
[https://nl.wikipedia.org/wiki/Onderduikershol_\(Valthe\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Onderduikershol_(Valthe))
- Oomen, G. (december, 2014). *Mysterie Hondsrug ontrafeld*. Gedownload op 18 november 2016, van <https://www.knnv.nl/sites/www.knnv.nl/files/users/geoland/Mysterie-Hondsrug-Ontrafeld-Han-Oomen.pdf>
- provincie Drenthe. (2013, 21, maart). *Hondsrug*. Geraadpleegd op 18 november 2016, van <http://www.provincie.drenthe.nl/onderwerpen/natuur-milieu/bodem/aardkundige-waarden/drouwenezand/hondsrug/>
- *tweede wereldoorlog*. (2016, november 18). Gedownload van historisch Emmen:
<http://www.historisch-emmen.nl/historie/tweede-wereldoorlog/woll-09.htm>

Afbeelding 9, verdeling gebied waar enquêtes worden uitgezet

Afbeelding 10, Grenzen Klijndijk